

7150 11 zllá
43 R

ILUSTROVAL ONDREJ ZIMKA

Ktorý sen je krajší?

BULHARSKÁ ROZPRÁVKA

Jedno nedeľné ráno vstal chudák Psota veľmi zavčasu, za tmy. Do konopného vrecúška si položil dve cibule, drevenú soľničku a krajec kukuričného chleba. Potom si prehodil vrecúško cez plece, rozlúčil sa s gazdinou

a bezstarostne si hvízdajúc, vydal sa k mestu, kde bol práve jarmok. Ešte ani dobre nevyšiel z dediny, keď ktosi naňho zavolať:

„Hej, priateľ, počkaj!“

Psota sa obrátil. Volal naňho dedinský

statkár, ktorý bol široko-ďaleko preslávený tým, že bol bohatý ako cár a lakomý ako biskup. Teraz sa boháč hrbil pod ťarchou koženého vreca napchatého po samý vrch.

„Kde sa poberáš tak zavčasu?“ spýtal sa boháč, keď dohonil bedára.

„Na jarmok... Rozhodol som sa, že sa trochu poobzerám po svete a nech sa aj svet trochu na mne počuduje!“

„Poďme teda spolu, máme rovnakú cestu,“ navrhol boháč a závistlivo pozeral na ľahké Psotovo vrecúško.

„Prečo nie,“ súhlasil Psota. „Dvom sa cesta míňa rýchlejšie.“

Ďalej už išli spolu.

Bol teplý slnečný deň. Na stromoch popri ceste štebotali vtáci. Na lúkach vyhrávali na neviditeľných husliach bezstarostné svrčky. Bedárovi bolo ľahko na srdci. Takmer prázdne vrecúško ho vôbec neťažilo, vykračoval si po ceste, až sa za ním prášilo, a vyspevoval si opretekami s vtáčikmi a svrčkami. Zato však boháč, prelomený na dve polovice pod bremenom ťažkého nákladu, sa sotva vliekol.

Išli, išli, hodinu, dve, možno i viac. Odrazu sa boháč vyčerpaný únavou zastavil. Zotrel si z čela pot, zasa pozrel ľútostivo na ľahké Psotovo vrecúško, zhlboka si vzdychol a povedal:

„Počuj, Psota, nože vezmi moje vreco ty a ja vezmem tvoje. Ak sa oneskoríme a zastihne nás večer, rozdelíme sa po bratsky s tým, čo je vo vreciach, tak, ako sme ich po bratsky nosili. Súhlasíš?“

„Dobre,“ privolil bez rozmýšľania Psota a o chvíľu už vypál žilnatý krk pod váhou boháčovho vreca. Bolo veru ťažké, akoby v ňom bolo plno kamenia.

„Čo máš v tom vreci, že je také ťažké?“ spýtal sa Psota, celý zaliaty potom.

„Stravu, Psota, stravu,“ odpovedal už veselo boháč. Začal poskakovať pri zhrbenom Psotovi a vyratúvať lahôdky, ktoré boli vo vreci: „Je v ňom plnená sliepka. Vedľa nej je skrútené pečené prasiatko s červenkastou kožkou, ktoré sa ti rozplynie v ústach ako med. Navrchu som položil oceľovú čutoru, plnú

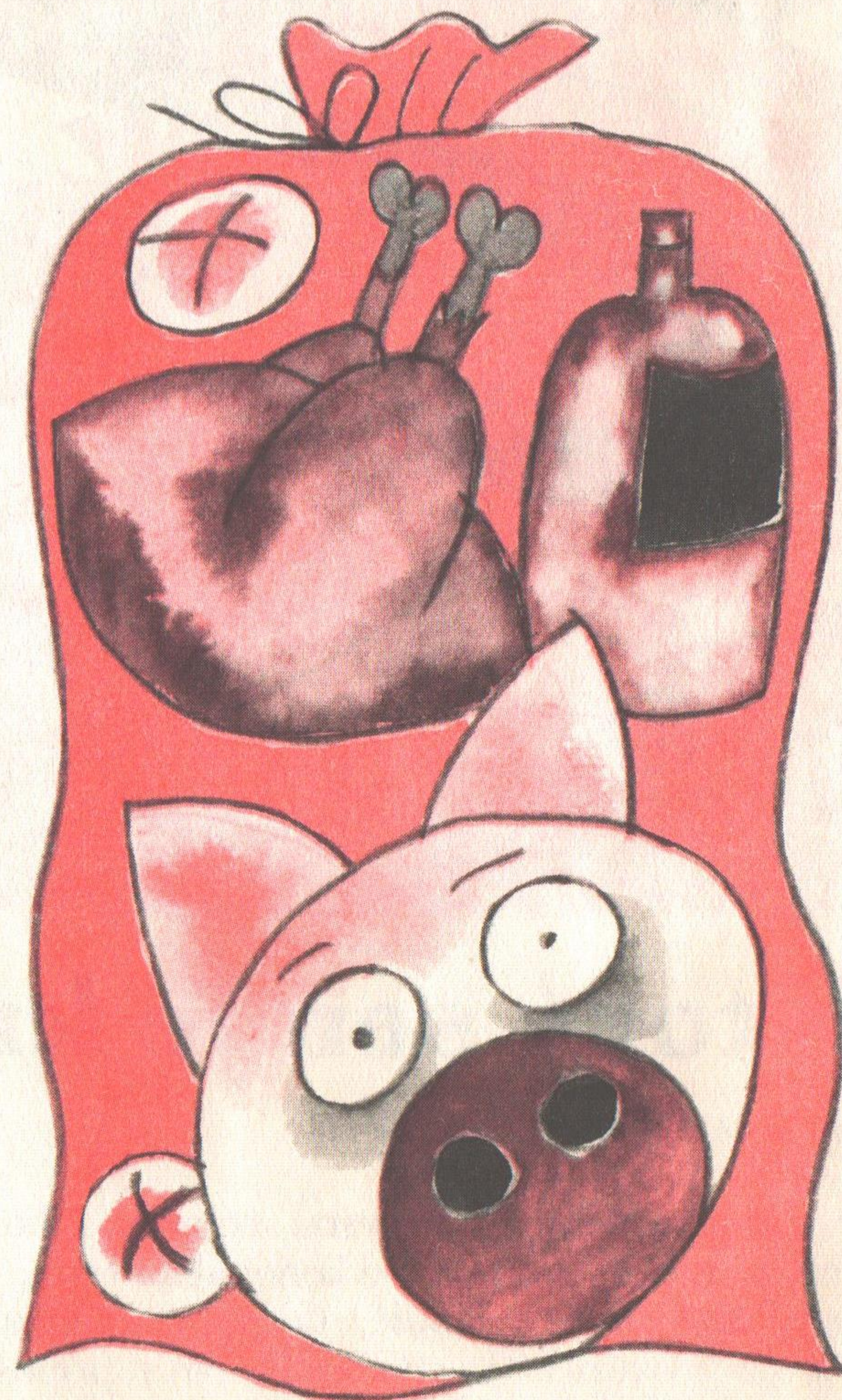
vína z vinohradu, čo mám na výslni. A gazdiná mi nezabudla vložiť dnu ani koláč, upečený z múky, ktorú tri razy osiala. Slovom: budeme si mať čo zajesť, keď nás zastihne večer a budeme musieť na ceste prenocovať!“

Psota počúval sladké slová, ktoré sa liali boháčovi z úst, hrdinsky napínal krk pod bremenom boháčovho vreca a v duchu sa utešoval:

„Nuž čože, teraz sa trošku ponamáham, ale potom si zajem za troch!“

Tak myslel Psota, ale boháč inak. Iné mal na jazyku, iné v srdci. A keď sa konečne už za tmy zastavili pri kope sena, že tam prenocujú, zanôtil inú pieseň.

„Vieš čo, Psota, cestou mi čosi prišlo na um. Keď sa takito vyhladnutí vrhneme na moje jedlo, môže niektorý z nás zjesť trochu viac. Možno, že zješ ty o krídlo viac, alebo ja

nevedomky zjem o kúsok viac z prasiatka. A to by už nebolo bratské delenie, na akom sme sa dohodli. Čo povieš?“

„Nebolo,“ zahundral smutne Psota, ktorý zomieral od hladu.

„Zjedzme preto dnes večer, čo je v tvojom vreci! Potom si ľahneme, a komu sa v noci prisní krajší sen, ten dostane zajtra aj prasiatko, aj sliepku, aj víno, aj biely koláč. Dobré?“

Psota bol hladný ako vlk, ale čo si mal počať. Privolil. Potom povesť vyjedli do poslednej omrvinky bedárovo vreca a uložili sa na odpočinok. Boháč, len čo sa natiahol na voňavom sene, už aj spal. Čo však Psota, ten mal celý deň pred očami plnenú sliepku a pečené prasiatko, ktoré niesol na chrbte! Veru, celú noc ani oko nezažmuril.

Svitlo. Boháč sa ešte ani poriadne neprebudil, už volal:

„Vyhrál som, Psota! Krajší sen od môjho nemôže byť. Počúvaj!“ A začal rozprávať:

„Ani som ešte dobre oči nezatvoril, keď mi odrazu ktosi zašepká do ucha: ‚Vstávaj, človeče, sám náš pán bojar ťa pozýva na hostinu!‘ Otvorím oči a čo nevidím: Práve nad mojou hlavou stojí posol nášho bojara. A za ním, priviazané tam o tú hrušku, dupocú zlatými kopytami dva kone. Ani som nerozmýšľal, vysadol som na jedného a posol na druhého. A len čo sme bodli ostrohami, kone sa v tej chvíli zdvihli k oblakom a leteli ako orly k bojarskému zámku. Ani neviem, ako dlho sme leteli, keď sa ti len odrazu lietajúce kone spustili dolu a dopadli ako kamene pred bránou bojarského domu. Brána bola celá okovaná zlatom. Pozerám, a tam nás čaká bojar s bojarkou! ‚Vitaj, vitaj, svat!‘ predbiehali sa v poklonách bojar i bojarka a len ma núkali, aby som vošiel do domu pred nimi, a ustavične opakovali: ‚Stali sme sa príbuznými, znenazdajky, odrazu, svat. Dnes ráno šiel náš syn cez vašu dedinu, videl tvoju dcérku, zapáčila sa mu a dnes večer nám ju doviedol za nevestu!‘ Až teraz som pochopil, čo sa stalo a prečo ma pozývajú na hostinu, a už som si smelšie vykračoval s významnými príbuznými k hostovskej sieni. Šli sme, šli, až sme napokon

vošli do veľkej izby. V izbe stôl vedľa stola. Na stole zlaté obrusy. Na nich zlaté misy a podnosy. A v nich pečené bažanty, moriky plnené hrozienkami, dusené srnčie stehná, pražené ryby, zákusky veľké ako veže a ešte stovky iných jedál, o ktorých sa môže človeku len prisniť alebo ich môže vidieť iba v cárskom paláci. Za vrchstolom sedí moja dcéra Coca a vedľa nej sedí stúlený bojarský synáčik. Keď ma mladí zazreli, rozbehli sa mi v ústrety, chytili ma popod pazuchu a usadili ma tam, kde bolo najviac a najlepšie jedlo. Po pravici mi sedela bojarka, po ľavici bojar a hostina sa začala.

Ach, to bolo jedlo, to boli nápoje, braček! A hoci sa mi to len prisnilo, nasýtený som na celý rok!“

Po týchto slovách sa boháč víťazoslávne usmial, natiahol ruku k vrecu a povedal:

„Podaj vrece, Psota!... Neverím, že by sa dakomu prisnil krajší sen!“

Psota ho však zadržal:

„Počkaj, počkaj, človeče! Najprv si vypočuj, čo sa prisnilo mne, až potom rozhodneme, ktorý sen je krajší!“

Bedár si odkašlal a začal rozprávať:

„Aj ja som zaspal, práve tak ako ty. Keď ti len odrazu pocítim, že ktosi mnou zatriasol. Otvorím oči a čo nevidím: nado mnou je sklonený môj somár Marko!... „Ĕej, ty krivý diabol, prečo si utiekol z domu! Veď som ťa nechal náročky doma, aby si zajtra doviezol gazdinej z poľa haluzinu,“ osopil som sa na Marka s hnevom. Marko sa však ani nepohol. Pozrel na mňa rozumnými očami, prefikane pohýbal nozdrami, niekoľko ráz zažmurkal a ľudským hlasom mi povedal: „Gazda môj, haluzinu môžem doviezť aj inokedy, ale teraz ťa chcem zaviesť ta, kde tvoja noha nikdy nevkročí — do bojarského paláca. Na hostinu ťa zavediem!“ Potom mi rozpovedal to, čo si práve rozprával ty — o tvojom spríbuznení s bojarom. Najprv som si myslel, že dám Markovi ponaučenie, aby si zapamätal, že z domu sa svojvoľne neodchádza. Potom však... veď vieš, ľahol som si odpoly hladný, odložil som ponaučenie na druhý raz a povedal som len tak, aby sa nepovedalo: „Ale, Marko, odtiaľto je bojarský dom na tridsať dní cesty. Kým ma tam zanesieš na svojich krivých nohách, nezostane na panskom stole ani omrvinka! Zrieknime sa radšej takých chútok, čo povieš?“ Ale Marko nechcel o tom ani počuť: len, ísť a ísť! A ja len tak, aby som mu urobil po vôli, privolil som. Vyskočil som a už som mu aj sedel na chrbte. A on, akoby bol iba na to čakal. Ani sa nezakolísal, ako to má vo zvyku, ani sa nerozbehol, ani nepotkýnal, ale odrazu sa vzniesol k oblakom. Tak i ja, práve ako ty, susedko, kým som sa spamätal, stál som pred bránou bojarského paláca. Ešte sme nestačili ani poriadne zastať, Marko už junácky nafúkol hrdlo a zareval na sluhov, ktorí sa motali okolo brány: „Ak vám je život milý, urobte cestu! Sme z tej istej dediny ako bojarova nevesta, sme takmer príbuzní — z tej

istej studne sme v našej dedine vodu pili!“ Keď to začuli bojarskí sluhovia, hneď sa nám poklonili a vpustili nás cez otvorenú bránu. Marko zastal na dvore a dôležito sa tam prechádzal. Ja som vykročil ku komnate, odkiaľ sa ozývala veselá trma-vrma. Šiel som, šiel, až som prišiel do veľkej izby. V izbe stôl vedľa stola. Na stoloch pozlátené obrusy, na obrusoch pozlátené misy. V nich jedla a jedla, hlava by sa ti zakrútila! Aj vtáčie mlieko tam bolo!

A pri stoloch, tam ti bolo sveta! Keby si ihlu hodil, na ľudskú hlavu padne. A všetci sa dívali na jedno miesto. I ja som ta pozrel. A čo myslíš, koho som tam nevidel? Teba, sused, ako sedíš na najpoprednejšom mieste. Po jednej strane ti sedí bojar, po druhej bojar a jeden pred druhým ti napchávajú do úst najlepšie kusy a najsladšie zákusky! „Ĕej, veru je to pocta, ej, veru je to sláva!“ zaradoval som sa a s otvorenou náručou som sa rozbehol k tebe. No ty, len čo si ma zazrel, strašne si sa zachmúril. Vstal si zo svojho miesta, pošiel si mi v ústrety a s výčitkou si mi povedal: „Psota, Psota, nevidíš, že v tých handrách a krpcoch nemáš tu čo hľadať... Bež rýchlo ta, kde nás zastihla noc, a želám ti dobrú chuť na všetko, čo nájdeš v mojom vreci!“ Čo som mal robiť? Bolo mi aj smutno, ale sklonil som hlavu a vrátil som sa na dvor k Markovi. Vysadol som mu zasa na chrbát, Marko zasa vzlietol až k oblakom, a kým som sa spamätal, znova som sa ocitol pri tejto kope sena, kde — na moje šťastie — našiel som vrece nedotknuté. Otvoril som ho, vytiahol som najprv sliepku a nestihol by si ani do troch napočítať, zostali z nej len kostičky. Pomaly, pomaly, keď som si už zapíjal jedlo rezkým vínkom — dal som si rady aj s prasiatkom... pravdaže, ani z bieleho koláča nezostali omrvinky, lebo ich zožral môj Marko! A po celý čas, susedko, som ti blahorečil, lebo som sa presvedčil, že nič nie je chutnejšie, ako zajesť si z boháčovho jedla priam pod hviezdami. Veru, ešte aj teraz by som ťa najradšej z vďačnosti vybozkával...“

Pri posledných Psotových slovách boháč zbledol ako stena.

Jedným skokom bol pri vreci a trasúcimi rukami ho otvoril. Naozaj, zostali v ňom len obhryzené kosti zo sliepky a z prasiatka.

„Čo si to vykonal, nešťastník!“ zareval na Psotu.

„Nič iného, susedko, len to, čo si mi prikázal v bojarskom dome!“ odvetil spokojne Psota. Potom sa usmial a spokojne sa spýtal:

„Povedz mi teraz, ktorý sen je krajší: môj alebo tvoj?“

Odpoveď však nedostal.

Boháč bol od neho už ďaleko aj s prázdnyim vrecem, v ktorom hrkotali obhryzené kosti, a tak strašne nadával do tichého rána, že sa to rozliehalo po celej rovine.

PRELOŽILA JÚLIA STAJKOVÁ

Pieseň o hrdinovi

ANDREJ PLÁVKA

Už ma volá moja hora,
už ma čaká v boji brat —
zapálená všetkých vôľa
za slobodu bojovať.

Už sa iskria chlapcom oči,
páste tvrdnú na oceľ —
pália ohne vo dne v noci,
kade stúpa nepriateľ.

Podme chrániť domovinu,
za pravdu dať krv i pot
a z doliny na dolinu
víťazný sa na pochod!

Nikdy viacej do poroby —
hybaj, otec, hybaj, syn,
na Germána, ktorý robí
z našej zeme cintorín.

Čujem ston tvoj, rodná hruda,
naposled ma poceluj,
ale lásky neubúda:
Bite, chlapci, vietor duj!

Dedov nožík

JÁN ŠTIAVNICKÝ

Zo striech sa sypalo ranné slnko a poštekľilo chlapca rovno na nohu, ktorú mal vystrčenú spod periny. Slastne sa pretiahol, ale hneď otvoril oči a pozrel von oknom. Konáre hrušky, ktorá rástla pri okne, boli obložené pukmi, plnými jarnej šťavy. Vrabce, veselé, až roztopašne poskakovali z jedného konára na druhý, trepotali krídlami a hlasno čvirikali.

„Pokušitelia!“ povedal nahlas chlapec dedovými slovami a spustil nohy na zem. „Nedajú spať!“

Bez umytia prebehol do dedovej izby. Dedo už vstal a bol oblečený.

„Videl si?“ opýtal sa chlapec.

„Dobré ráno si kde zabudol!“ pripomenul dedo a ďalej sa prehrabával v starej skrini.

„...bré ráno!“

„Čo som mal vidieť?“ opýtal sa dedo a obrátil sa k chlapcovi. Mal oblečený sviatočnejší kabát a pod ním vestu s hrubou plechovou retiazkou.

„Pokušiteľov! Tancujú na konároch... vystrájajú!“

„Vystrájajú,“ prikývol dedo a opäť sa obrátil ku skrini.

„Vrbina už pustila šťavu, dedo. Videl som...“

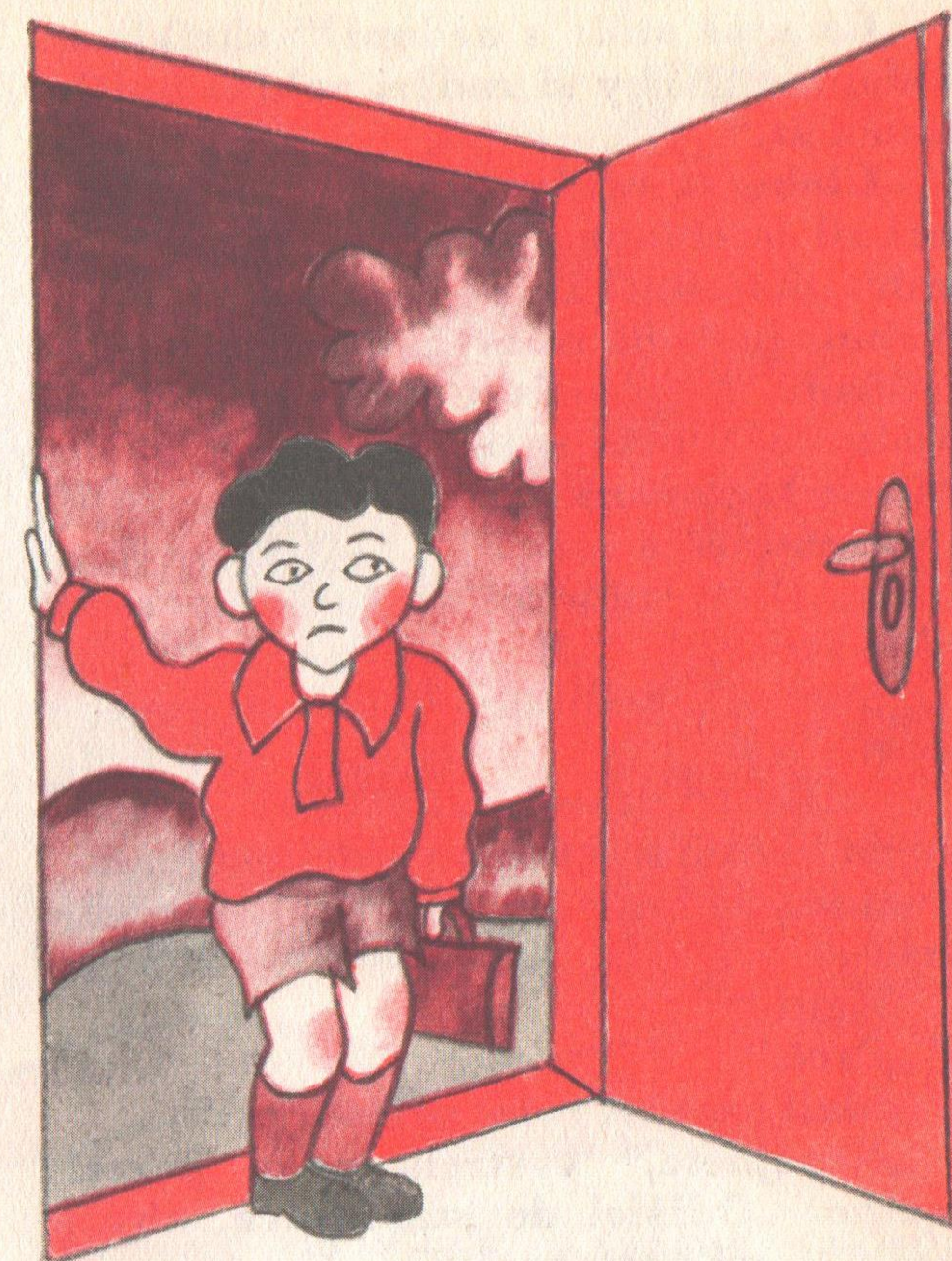
„Už je načase,“ prikývol starký.

„Poobede by sme mohli robiť pištalky. Pôjdeme?“

„Hej,“ prikývol dedo. „Pôjdeme.“

Vyučovanie sa skončilo ešte pred poludňajším zvonením. Chlapci sa rozbehli na pažiť pri škole, aby si zahráli futbal. Aj jeho volali. Odmietol. Ide s dedom na pištalky.

„Zober aj mňa,“ prosil malý Plontek, ktorý musel vždy stáť v bráne slabšieho mužstva. „Ja nechcem chytať.“

„Počkaj nás poobede pri mlyne,“ súhlasil chlapec.

Potom sa rozbehol domov a tašku si v behu prekladal z jednej ruky do druhej.

Mama bola na dvorku a vešala vypraté košele na špagát, ktorý jej otec pretiahol z jedného plotu na druhý.

„Už ste skončili?“ opýtala sa.

„Mali sme len štyri hodiny,“ povedal a vbehol do chodby. „Dedo!“ zavolať hlasno a nakukol do kuchyne. Dedo tam nebol. Ani jeho kvietkovaný tanier nepoložila mama na stôl. Bol tam iba jeho a mamin. „Dedo!“ otvoril chlapec dvere do izby starého otca. Takmer ju nepoznal. Okno bolo dokorán otvorené, na skrini povytáňované všetky zásuvky a posteľ, na ktorej dedo spával, bola bez perín.

„Mama, kde je dedo?“ vybehol na dvor.

Mama teraz stála pri studni a púšťala si studenú vodu do plechového vedra.

„Čo máš stále s dedom?“ skríkla na chlapca. „Keby si radšej zobral knižku a učil sa.“

„Úlohu si môžem napísať aj večer,“ bránil sa chlapec. „Povedal, že pôjdeme robiť pištalky. Teraz je najlepší čas... Vrbina je samá miazga, nepuká.“

Mama nepovedala nič, len preliala vodu do koryta a začala do nej púšťať otcove kockované košele.

„Dones ešte vodu!“

Bez slova odbehol a rýchlo priniesol plné vedro.

„Mama,“ začal opatrne, „a dedo je kde?“

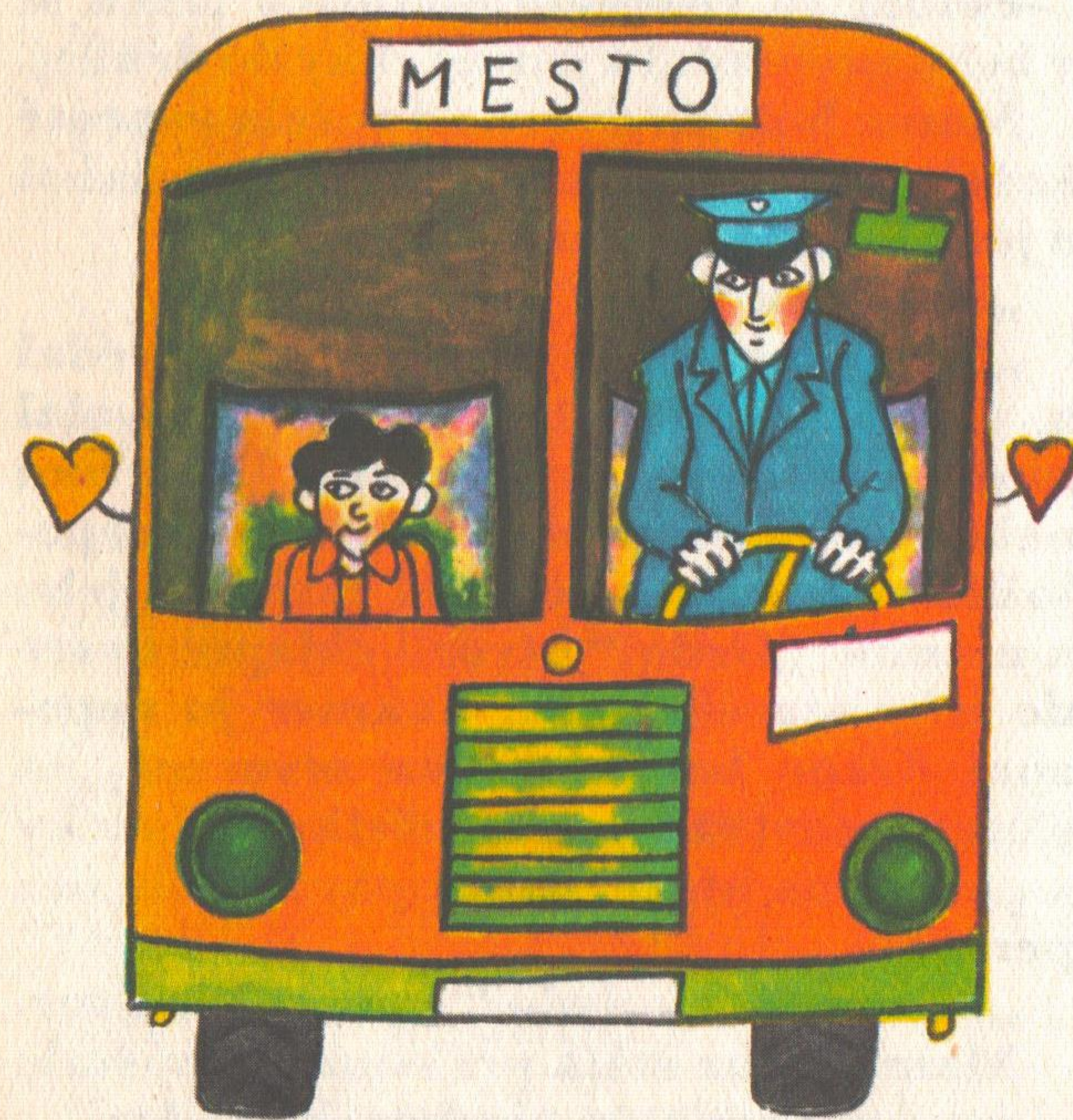
„Odišiel,“ povedala krátko a sklonila sa nad koryto. Rýchlo vypláchla jednotlivé kusy a kládla ich nazad do prázdneho vedra.

„Kam?“

„Preč.“

„Mali sme ísť robiť pištalky...“

„Nepôjdete,“ vystrela sa a pozrela naňho. „Odišiel do starobinca, aby si vedel! A už neotravuj!“

Chlapec sa pomaly obrátil a po cestičke vykladanej veľkými ploskáňmi zamieril do svojej izby. Dedo teda odišiel, a jemu nič nepovedal. Mama deda nemala rada, vždy mu vyčítala, že sa motá po celom dome a všade robí špinu.

„Nožik!“ vykrikol chlapec a rozbehol sa k stolu, na ktorom si písal úlohy. Dedo mu nechal svoj nožik. Veľký, naostrený, s ktorým sa dá odrezat i najhrubší prút jedným vrzom.

„Kde si?“ volala mama. „Obed!“

Rýchlo položil nožik pod kôpku kníh a vošiel do kuchyne. Z taniera sa už parila teplá polievka a mama na druhom konci stola delila mäso na tri časti.

„Mama,“ začal.

„Jedz!“ prikázala prísne a ani naňho nepozrela.

„Mama, prečo dedo odišiel do starobinca?“

Zastala s nožikom v ruke, ktorým krájala mäso, a okríkla ho: „S tým mi už daj pokoj! Sám chcel ísť, tak čo som ho mala držať za ruku! Aj tak iba neporiadok robil po dome... Stružlikal, smetie roznášal na nohaviciach. A dym z tých šúľancov, kto to mal vždy ťahať do seba.“

„Dreva narúbal,“ bránil deda chlapec a pomaly miešal polievku lyžicou. „Aj schodíky do kuchyne namaľoval na zeleno.“

„To už nemáš o čom hovoriť?“ obrátila sa mama k peci a pomiešala niečo v nevelkej miske. „Keď ti tak chybuje, choď si poňho.“

Večer, keď bola mama v maštali, spýtal sa na deda otca. Otec, s tvárou za roztvorenými novinami, mu krátko odpovedal. Starobinec je v okresnom meste. Hej, tam, kde boli na futbal. Aj autobusom sa tam možno dostať. Je to posledná zastávka. Chlapec pozorne počúval a potom sa ticho utiahol do svojej izby. Dedovým nožikom opatrne vyťahoval z domčeka sporiteľničky koruny a ukladal ich na stôl.

„Jeden... dva... tri... šesť... deväť,“ prepočítal si nahlas celú kôpku. „Málo,“ zatriasol prázdny domčekom. Zrazu si spomenul na papierovú desaťkorunáčku, ktorú mu dal dedo, keď mal narodeniny. Odložil si ju do knihy o Jánošíkovi. Rýchlo vstal a začal prekladať knihy na poličke. „Tu je!“ ulavil si nahlas. Desaťkorunáčka bola vystretá medzi poslednou stranou a obalom. Zobral ju a položil ku kôpke. Teraz má už dosť peňazí. Aj na cestu nazad mu niečo zvýši, keby dedo nemal dosť pre seba i pre neho. Mohol by si kúpiť polovičný lístok a stúliť sa za deda.

Peniaze vsunul do vrecka na kabáte a dedov nožik opatrne zabalil do nevelkej handričky. Nožik treba takto odkladať, vždy mu radil dedo. Ostrie nestratí a nezhrdzavie.

V posteli rozmýšľal o svojej zajtrajšej ceste. Mame ani otcovi nič nepovie. To sa budú pozerat, keď sa večer vráti i s dedom. Otec mu potom napíše aj ospra-

vedlenie do školy. „Vážený súdruh učiteľ! Mój syn Pavol Krátky nemohol prísť do školy, lebo...“ chvíľu rozmýšľal, čo tam otec môže napísať. Najlepšie bude, ak napíše pravdu. „Lebo som ho poslal po deda.“ Chlapec sa usmial a ani nevedel, kedy zaspal.

Veľká kovová brána, nad ktorou bol nápis Dom dôchodcov, bola zatvorená. Chlapec chvíľu pred ňou postál a pozeral na vysypanú cestičku, ktorá viedla k veľkej budove na konci gaštanovej aleje.

„Čo tu obštávaš!“ okríkol ho chlap, ktorý zastal pred bránou s nevelkým vozíkom. Mal na ňom naukladané chleby a akési balíky. „Zmizni!“

„Ja som prišiel...“ začal chlapec opatrne a chytil sa brány.

„Zmizni!“ zopakoval chlap. Potom prešiel cez bránu i s vozíkom a opäť ju za sebou zatvoril. Chlapec sa díval za ním, až kým neodbočil na bočnú cestu, potom sa pomaly pohol popri kovovom plote.

Medzi stromami, na chodníkoch, videl chodiť starých ľudí. Niektorí sedeli na lavičkách a o čomsi sa rozprávali. Deda medzi nimi nebolo. Takto prešiel až na roh záhrady, kde neisto poprestupoval na mieste a obrátil sa nazad. Minul aj bránu a kráčal teraz po druhej strane.

„Dedo!“ vykrikol. „Dedko môj!“

Zbadal ho stáť pri plote, ako sa pozerá kamsi za mesto, k poliam, ktoré sa dvíhali k lesu a kadiaľ viedla cesta k ich dedine.

Ako Pavlík odpísal úlohu

VASILIJ SUCHOMLINSKIJ

Pavlík prišiel do školy ustarostený. Doma dlho sedel nad úlohou, ale nevedel ju vyriešiť. Teraz rozmýšľa len nad tým, od koho by úlohu odpísal.

Prišla Zina. Ona mala vždy dobre vypracovanú úlohu.

Pavlík sa jej spytuje:

„Zina, koľko príkladov sme mali na úlohu?“

„Tri,“ odvetila Zina. „Nemáš ich vypočítané?“

„Nepodarilo sa mi. Daj mi odpísať, Zina.“

„Prečo nerozmýšľaš sám, Pavlík?“

Zina mu dala svoj zošit.

Pavlík odpísal jeden príklad, druhý, začal tretí. V treťom príklade našiel chybu. Tam, kde mala napísať 23, napísala Zina 32.

„Čo tu robíš?“ skríkol dedo a rozbehol sa k nemu. Pomedzi mreže pretisol ruky a podal mu ich.

„Dedo, prečo si odišiel?“ opýtal sa ticho. Dedo nepovedal nič, len tuhšie začal žmurkať očami. „Prišiel som po teba,“ pokračoval chlapec. „Pozri, i nožik som doniesol. Keď stihneme autobus, ktorý ide naobed, môžeme ešte dnes robiť pišťalky...“

„Kto ťa poslal?“ opýtal sa dedo. „Otec... mama?“

„Nie, ja sám,“ pokrútil chlapec hlavou. „Ale mama povedala, keď si vás chcem mať, aby som si po vás išiel... Dedo, poďte domov.“

„Naozaj tak povedala?“ opýtal sa rýchlo dedo.

„Tak,“ prikývol chlapec.

„Počkaj ma teda pri bráne,“ odtiahol dedo ruky od železných tyčí. „Prídem...“

Chlapec dlho stál pri železnej bráne. Keď zbadal deda, s veľkou námahou ju otvoril a utekal mu naproti. Tuho mu stisol ruku a spolu vykročili do mesta, k autobusovej zastávke.

„Dedo, ja ti tvoj nožik vrátim,“ povedal chlapec, keď sa autobus pohol.

„Len si ho nechaj,“ usmial sa dedo. „Keď budeme robiť pišťalky, požičiaš mi ho.“

„Požičiam,“ prikývol chlapec.

Do svojho zošita napísal Pavlík príklad správne, ale Zine nepovedal, že má chybu.

Učiteľka pozbierala zošity na kontrolu. Na druhý deň povedala:

„Si chlapík, Pavlík, vidno že, si porozmýšľal nad úlohou. Dostal si jednotku. Zina, ty máš dvojku. Urobila si chybu...“

Zina sa začudovala a pozrela na Pavlíka. Ten sa zapýril a sklonil hlavu.

PRILOŽILA K. ŠTVRTECKÁ

September

VIKTOR HUIK

*Ulietlo leto kamsi
daleko za more.*

*S jeseňou dám si
clivý trošku
krátku schôdzku
pred školou na dvore.*

*V slivkovosladkom vzduchu
vítanie zazneje.*

*Bude tam ruchu,
spevu, piesní,
aj vzdych nežný:
učiť sa krásne je...*

Obloha

JÁN ŠTRASSER

*Obloha je veľká modrá tabuľa.
Slnko na ňu cez deň lúcom kreslí.
Včely si z nej odnášajú do úľa.
Len aby ju celú neodniesli...*

*Obloha je veľká modrá tabuľa.
A ja som ten malý letný žiačik,
čo sa rýchlo do bazéna skotúľa,
keď ho piesok pod chrbátom tlačí.*

*Obloha je veľká modrá tabuľa.
Poďme na ňu písať nežné básne!
A keď sa nám leto kamsi zagúľa,
budeme ich v zime písať na sneh.*

Televízne žabky

JOZEF PAVLOVIČ

Boli raz dve veľmi šikovné žabky, také šikovné, že ich pozvali vystupovať do televízie. Celý svet sa tešil na ich vystúpenie, okrem jednej starej ropuchy, ktorá si povedala, ako vraj k tomu príde, aby tie dve hopsandy boli

slávne, a ona nie. Je predsa staršia, skôr má na to nárok, ony môžu vystupovať na rok.

Preto si zo závidosti sadla na prameň, z ktorého vytekala elektrický prúd do televíznych kanálov, a zahatala ho.

„Už sme sa dotešili,“ povedali si televízni diváci na celom svete, lebo namiesto dvoch chutných žabiiek sa na televíznej obrazovke ukázalo:

PREPÁČTE ROPUCHA

„Nie, ropucha, my ti to neprepáčime, ale ťa hneď odstránime,“ povedali si televízni pracovníci, lebo nechceli sklamať celý svet.

Poslali za ropuchou televízneho opravára. Ten ihneď sadol na bicykel a ako bez duše priletel na miesto činu. Čo vidí? Ropucha sedí na prameni a nafukuje sa, aká je ona dôležitá.

„Len sa nafukuj, keď ti to robí dobre,“ povedal si televízny opravár. Vzal hustilku a začal žabu nafukovať ešte väčšmi. Nafúkol ju na takú veľkosť, až praskla.

Konečne je ropucha odstránená, môže sa začať normálny program. Na televíznej obrazovke sa ukázali dve malé chutné žabky. Skáču, vyskakujú, jedna druhú preskakujú, radosť na ne pozeráť. Keď už majú skákania dosť, povie prvá žabka:

„Podme hádzať žabky!“

„Ja by som šla, ale nemáme kamienky.“

„Čo na tom, budeme hádzať jedna druhú.“

Prídu k vode. Prvá žabka chytí druhú žabku, hodí ju do vody a tá urobí veľa žabiiek-žabičiek. To isté spraví druhá žabka s prvou.

Tak sa to opakuje mnohokrát, až kým prvá žabka neprehovorí zachrípnutým hlasom:

„Tá voda je dnes nejaká studená, tuším som z nej prechladla.“

„Tuším aj ja,“ vraví druhá.

„Skočme k lekárovi!“ povedali obidve.

Šli teda.

Doktor Dinyl ich posadil na stoličku a hneď začal s prehliadkou.

„Čo ťa bolí, žabka?“ pýta sa prvej.

„Křrk!“ odpovie pohotovo.

„A teba?“

„Křrk!“

„No vidíte,“ spustí lekár prísne, „kade kráčate, len sa máčate, potom pravdaže prechladnete a bolí vás čo?“

„Křrk!“ odpovedia obe žabky naraz.

„Správne!“ povie doktor Dinyl. „A viete vy vôbec, prečo vás krk bolí?“

„Nevieme!“

„A chcete, aby som vám to prezradil?“

„Chceme!“

„Teda počúvajte!“ Krk vás bolí preto, lebo ste prechladli. A prechladli ste preto, lebo je dnes studené leto a vy stále chodíte bosé. Preto vám...“

Doktor vezme pero a papier, píše a pritom hovorí:

„Predpisujem lodičkové topánočky.“

Recept podal žabkám.

„S týmto si skočíte do predajne obuvi.“

Obuva bola naozaj iba na skok. Žabky tam boli hneď. Recept odovzdali predavačke.

Predavačka doniesla jeden pár obuvi. Skočia žabky každá do jednej topánky, no úplne sa v nich stratia.

„Tieto sú nám veľké!“ hovoria.

Predavačka donesie iný pár. Žabky do topánok vôbec nevojdú.

„Tieto sú nám zase malé!“

Predavačka odnesie i tieto a donesie tretí pár. Pre žabky sú ako uliate.

„Tieto sú nám akurát!“

Idú žabky z predajne obuvi, idú, akoby šli dve lodičkové topánky na nohách mladej elegantnej slečny.

Len čo zašli za mesto, začali jedna druhú preskakovať, až kým nedoskákali k jazeru. V nových lodičkových topánkach bez obavy čľupli do jazera a plávajú a plávajú, až kým sa nestratili v jazernej diaľke. A tým sa rozprávka končí, lebo keď je lodička príďaleko, už to nie je loďka, ale bodka.

Hrdlička vo vybielenej klietke

ONDREJ SLIACKY

Sú rôzne knihy; veselé i smutné, hlúpe a múdre, knihy, čo nedočítame, ale i také, ku ktorým sa možno vracat ustavične. Lebo tie posledné sú ako horská studnička. Priezračné, čisté; s vodou, ktorá unavených osviežuje a chorých lieči.

Jednu z takýchto životodarných kníh napísala pred tridsiatimi rokmi Mařenka Kudeřiková. Prosté dievča zo Slovácka, ktoré muselo umrieť, pretože priveľmi ľúbilo svoju vlasť.

7. december 1942

Týmto dňom začína sa denník uväzneného dievčaťa. Denník, záznamy, listy, ešte nie kniha. Lebo Mařenka Kudeřiková nie je spisovateľkou. A to, čo skryto píše drobnučkým písmom na malé kúsky papiera, sa vlastne na knihu ani nepodobá. Sú to len rozhovory so sebou samou, s matkou, otcom, sestrou, uväznenými priateľkami. Knihou, vzácnym literárnym skvostom, stanú sa tieto „škrabky“ až o niekoľko rokov, po porážke fašizmu. Lenže to Mařenka Kudeřiková nevie a netuší.

24. december 1942

Deň ako každý iný vo vratslavskom žalári na Freiburgerstrasse: o štvrt na šesť budík, o šiestej polievka z otrúb, potom do štvrt na dvanásť maľovanie hračiek pre nemecké deti, na obed repná polievka, znova práca, na večer kúsok stvrdnutého chleba s čier-

nou kávou. A predsa len iný deň. Lebo tam, v rodnom kraji sú Vianoce. „Dnes nad slováckymi dedinami zatrúbi pastier a zapráska dlhým bičom. Z každého domu si odnesie výslužku. Och, Slovácko moje! Rada mám tie vence hôr, obklopujúce clivú nížinu Moravy, do ktorej často zabľudí srnka z blízkeho lesa. Šťastný svätvečer!“

26. december 1942

Dnešný lístoček píše Slávenke. Rýchlo, bez dlhého uvažovania, pretože každú chvíľu môže vojsť do cely dozorkyňa. Keď ho dopíše, nie je s ním spokojná. Mnohé by chcela povedať ináč, presnejšie a krajšie, bez zbytočných slov. Už-už ho chce roztrhať, keď si uvedomí, že napísaný lístoček je jedinou útechou pre tých, ktorých treba povzbudiť a potešiť. „Týmto škrabkami chcela by som vás upozorniť na svoje chyby, aby ste sa ich nedopustili, a dokázať, že

naozaj nežijem v zdeprimovanom stave, ale celkom normálne, s chuťou a hladom po nasýtení duchovnom i materiálnom. Aby moji drahí netrpeli predstavou o mojom utrpení. A myslím si aj, že vám ukrátim prázdnu chvíľku, keď ju nebude čím vyplniť.“

14. január 1943

Tak ako nespočetne predtým uvažuje, či svojimi výpoveďami nepoškodila niekoho z ich ilegálnej komunistickej skupiny. Nie, celkom iste nie. Neuviedla ani stopu, ani meno niektorého z nich. Naopak, usilovala sa im pomôcť. Predovšetkým tým, že všetko vzala na seba. Letáky, vyzývajúce k odporu proti fašistickej krutovláde, i sabotážne akcie. „Neublížila som nikomu. Čo oni sami na seba povedali, to je ich vec, a nie môjho svedomia. Čo povedali na mňa, to im zo srdca odpúšťam.“

16. január 1943

Sú práve dva mesiace, čo nemecký súd odsúdil Mařenku Kudeřikovou na trest smrti. Šesťdesiat dní už teda prežila svoju smrť. Koľko ešte prežije? Nevie. Týždeň, dva? Vie len celkom iste, že umrie v piatok. Lebo v tento deň sa vo vratslavskom väzení popravyje. Je pokojná, vyrovnaná. V okamihoch, keď ju prepadne zákerná clivota a bolesť, myslí na

svojich najbližších. I dnes odkazuje zúfalej matke: „Mamička, maľuj, veľa maľuj. Pre nás. Vieš, ako mám tvoje maľovienky rada.

Tie pestré, krásne, jemné kvety... Mysli si, že by som neprišla domov, keby si mi nič neprichystala, nevymaľovala.“

28. február 1943

Nedeľa. Stačí privrieť oči a je doma. Priam na tvári cíti vietor, čo sa preháňa po lúkach, vidí stáda strakatých kráv, bujný a hojný vinohrad, otcove včeličky, chodník vinúci sa medzi zlatým obilím a škrvny červených makov a nevädzí. Zrazu kroky po chodbe, a krásny sen je preč.

Nijaké vzdušné zámky. Vie, že nesmie snívať.

Žiadosti o milosť v Berlíne nevyhoveli.

26. marec 1943

Piatok. Deň, kedy sa vo Vratslavi popravyje.

Marie Kudeřiková môže ešte napísať list na rozlúčku.

„Drahí moji rodičia, moja milovaná mamička a tátuško! Sestra moja jediná a maličký braček! Najdrahšia starká a tetuška! Priatelia moji, milí, drahí, známi. Rodina moja... dnes, 26. marca 1943, o pol siedmej večer, dva dni po dovŕšení 22. roku svojho života, vydýchnem naposledy.“

Píše skutočne niekoľko málo chvíľ pred popravou. Pokojne, vyrovnané. „Nemám v sebe ani zbla pochybnosti o správnosti našej veci, stanoviska a ciest k nej. Je overená rozumom, citom, skúsenosťami nielen jednotlivcov, ale celých mäs! A v jej mene môžeme preto s nadšením bojovať a pracovať a uvedomele a pokojne padať!“

To povedala o čosi skôr. Lenže platí to i pre túto chvíľu. Pretože nič neodvoláva a nič neľutuje. Vec, ktorej sa obetovala, bola správna. Keby to bolo možné, znova by vyzývala do boja proti fašizmu. Snaží sa utešiť len svojich najbližších. Ona, ktorá by potrebovala útechu, chce im byť štítom, čo by stlmil krutú správu o jej smrti. „Chcela by som vziať na seba celý Váš zármutok, bolesť. Cítim silu niesť ju za Vás, túžbu odnieť ju so sebou. Prosím, prosím, majte ju aj Vy, netrpte, neplačte!“

Vie, že jej život, „vrúcny, veriaci, bojujúci a víťaziaci“, nebol márný. Preto chce, aby jej smrť nesplodila ani strach ani večnú bolesť. „Nechoďte, prosím, trúchliť na hrob mojej pamiatky. Na nej nech vykvitá vždy len radosť a potešenie. Prosím, aby neochromovala chuť do života, ale aby ju posilňovala a povzbudzovala.“

Tak končia listy Mařenky Kudeřikovej. Smrťou i nalievavou výzvou k životu. Preto kniha, ktorá z týchto listov vznikla, je ako horská studnička. Unavených osviežuje a chorých lieči. Je zázračným žriedlom, z ktorého možno čerpať vieru v ľudskosť človeka.

ILUSTROVAL LUDOVÍT ILEČKO

o veľkú stávkú, nie o sto rubľov, ani o tisíc, lež o svoju bujnú hlavu, že tvoje bujné žrebce pretečiem.

Zahučal hodový stôl, zašumela vysoká svetlica, hostia začali uzavierať stávky. Všetci, kniežatá, bojari, domáci aj cudzí kupci, aj zámorskí námorníci postavili na knieža Vladimíra sumu nemalú — stotisíc rubľov. Na Ivana však nikto nepostavil ani groša.

Na kniežacích hodoch sa však nadaril aj černihovský vladyka a ten postavil na Ivana tiež stotisíc rubľov.

Podpísal sa Ivan — kupecký syn na záručné listiny, vypil pohár ozovitky a odišiel z vysokej hodovej svetlice.

Zašiel si do svojej konice z bieleho duba, k svojmu jedinému koníkovi, buravému trojročnému chlpánikovi, a zrazu sa mu všetko v hlave rozležalo, zrazu sa ten Ivan obadal a vytriezvel, v tej chvíľočke sa dovtípil, čo to vlastne vykonal.

Klesol k svojmu buravému trojročnému chlpánikovi, klesol k jeho pravému kopytku, a jak narieka, tak narieka, ako rieka sa rozlieva:

*„Ty môj dobrý koník jediný,
môj buravý chlpáňuško trojročný,
neštipíš ty, čo tvoj gazda vykonal,
že on stratí svoju bujnú hlavičku,
že aj teba prehrá, koňa dobrého.“*

Porozprával, porozkladal buravému chlpániko-

vi, čo sa prihodilo v kniežacom paláci, ako sa tam podnapitý rozchvatal, ako sa staval so samým kniežaťom Vladimírom, že pretečie všetkých jeho kniežacích žrebčov, a Sivka, Hrivnáka i zajatca — Vraníka ešte navyše.

Tu sa ozval jeho dobrý koník, trojročný chlpáťuk Burko, a ľudským, ruským jazykom ho oslovil:

*„Ty môj dobrý mladý gazda úprimný,
len sa mi už, Ivan, tolko nekrenkuj.
Žrebca Sivka sa ja veru nebojím,
nezlaknem sa ani žrebca Hrivnáka,
ak sa zdurím, aj Vraníka pretečiem.
Len ma, gazda, povod cez tri úsvity
po zelených lúkach, rannej rosičke,
medoveným nápojom ma napájaj
a obroč ma turošinou zrnitou.“*

Po troch dňoch, keď ti, vraj, vyprší lehota a pre teba, Ivana — kupeckého syna, príde hrozný kniežací posol, aby si sa šiel pretekať s bujnými žrebcami, nesedlaj ma, reku, neuzdi, chyt ma za hodvábnu vôdzku, a tak ma odveď na kniežací dvor.

Na seba si, Ivan, prehod soboliu šubku, čo má cenu tritisíc, ale zlaté gombíky na nej celých päťtisíc.

*„Keď ma na dvor na kniežací dovedieš,
tam ja začnem virgať, fingať nohami,
na zadné sa spínať, chodiť po predných,*

*kopytami driapať šubu soboliu,
šklbať z drahej soboliny čiernu srst',
rozmetávať ju po dvore širokom.
A uvidíš, ako stápnu bojari,
ako sa tam polapkajú kniežatá
i zámorskí kupčiskovia bohátí.“*

O šubku, reku, síce prídeš, ale ak ostaneš nažive, nadobudneš si novú. Ak neostaneš, majme za to, že sa ti zodrala.

Povedané — vykonané. O tri dni sa dostanovil k Ivanovi hrozný kniežací posol, volá ho do bielokamenného paláca, na Vladimírov široký dvor.

Ivan sa rýchle obhodil, cez plecía si prevesil soboliu šubku, ktorá stála tritisíc, ale masívne zlaté gombíky na nej celých päťtisíc, chytil svojho buravého trojročného chlpánika za hodvábnu vôdzku a vykročil s ním k palácu kniežata Vladimíra.

Prišiel na široký kniežací dvor a buravý chlpánik podho virgať, na zadné sa spínať, po predných chodiť, fingať kopytami, driapať gazdovu drahú šubu, šklbať z nej čiernu soboliu srst' a rozmetávať ju na všetky strany.

Zdúpneli kniežatá, stápli kyjevskí bojari, domáci i zámorskí kupci oči vytreštili.

Zaerdžal buravý chlpánik ako divý tur, spustil sykot ako ľúty had. Tristo vyberaných kniežacích žrebčov sa naľakalo, výcvalky sa rozbehlo z knieža-

cieho dvora, brány-vráta popreskakovalo a odtrtlilo do šireho poľa.

Sivko si zlomil obidve nohy, Hrivnák aj svoju hrivnatú hlavu a zajatec — Vraník hore chvost, do Zlatej Ordy uteká, sotva dych popadá.

Zdesili sa kniežatá a bojari, nasmrť sa preľakli kupci i zámorskí námorníci. Štvornožky sa plazia z kniežacieho dvora, utekajú do prístavu, k svojim korábom, a tak si to švihajú po kyjevských uliciach, že sa im až päty o zadok bijú.

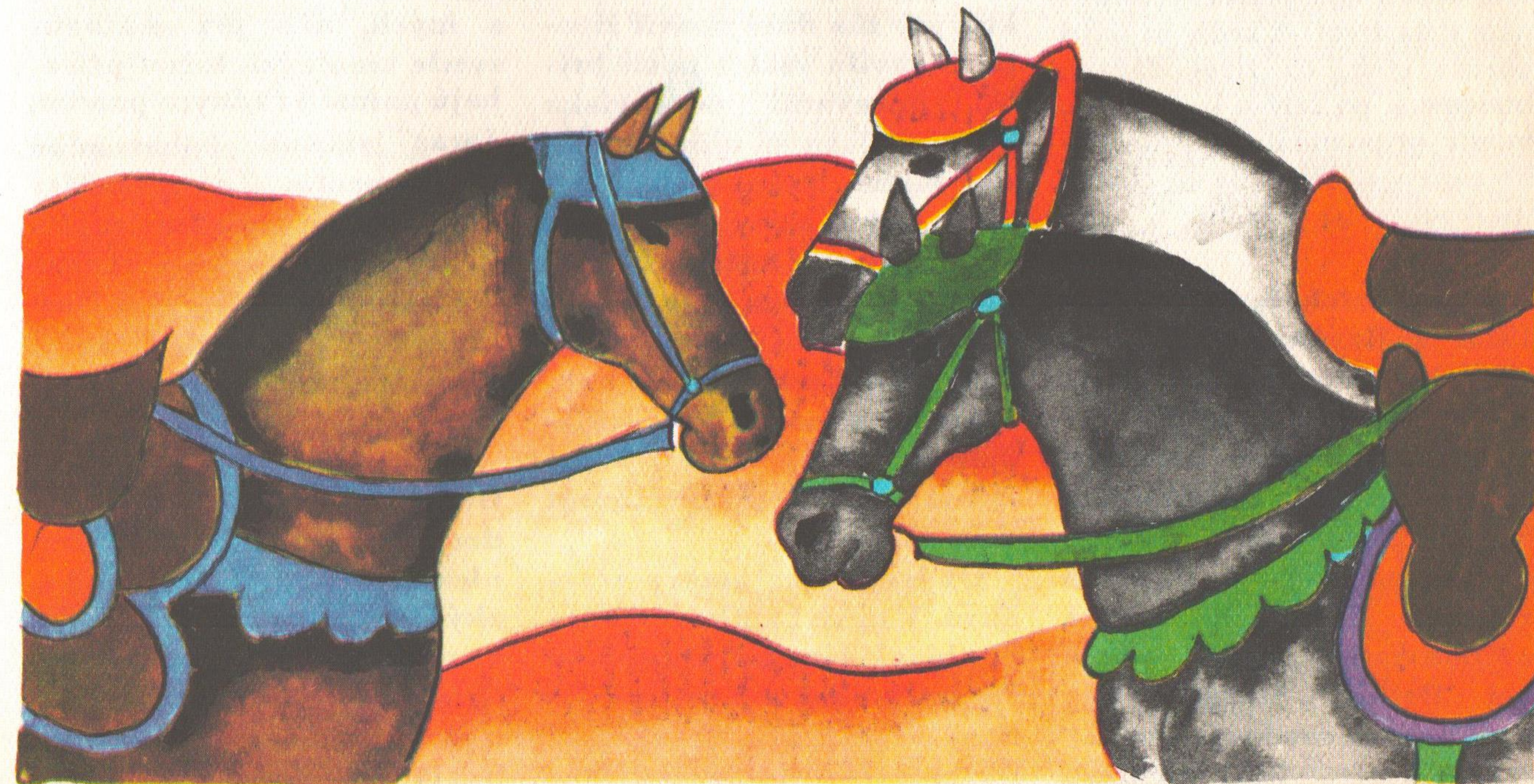
Knieža Vladimír s kňažnou Apraxiou zaliezol do pivnice a odtiaľ vykrikuje cez mriežkavé okienko:

*„Hoj, ty Ivan, hoj, ty synak kupecký,
odveď z môjho dvora toho netvora.
Naše veľké stávky aj tak prepadli,
potrhali sa listiny záručné.“*

Černihovský vladyka, ten, čo jediný na kniežacej hostine staval na Ivana, prikázal však zhabať na širokej Nepre zámorské koráby, tri čierne koráby, nabité drahým tovarom.

*„Nikam veru neujdete, bratkovia,
nikam, milé kniežatká a bojari,
ani kupci-námorníci bohátí.
To by bolo, teraz zdupkať od stávky!
Len vy pekne solte svoje rublíky,
stotisíc mi vyrátajte na rúčku.“*

PRELOŽILA HELENA KRIŽANOVÁ-BRINDZOVÁ

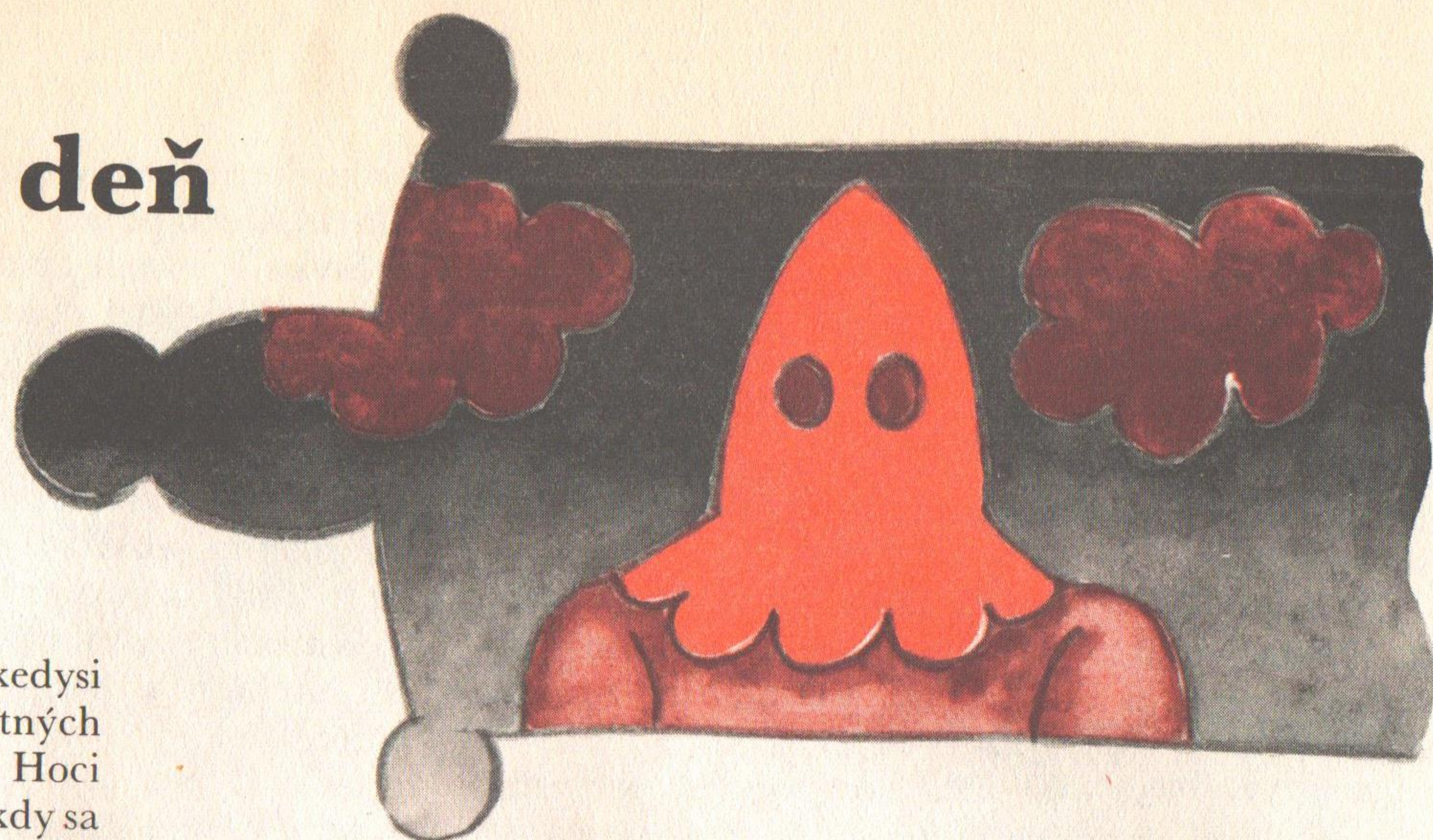
Posledný deň Ondreja Kolára

JÁN DONOVAL

Ťažký a neradostný bol kedysi osud tých, čo si prácou vlastných rúk zarábali na živobytie. Hoci celý život strávili v práci, nikdy sa nedokázali zbaviť biedy a hladu. Mnohí sa s takýmto údelom nechceli zmieriť. Búrili sa a povstávali do boja. Lenže moc pánov bola vždy dosť veľká, aby odvahu a zúfalstvo odvážlivcov dokázala zlomiť. Nikdy nie však natrvalo. Lebo túžbu po spravodlivom, šťastnom živote možno potlačiť, ale nie zničiť. Preto prichádzali noví hrdinovia, vzplanuli nové boje, no nasledovali aj nové väznenia a nové popravy. Obete týchto vzácnych ľudí neboli však márne. Ich smrť nám dala život. A keďže sa patrí poznať tých, čo život dávajú, budeme si po celý rok na tomto mieste pripomínať najhrdinskejšie zápasy nášho ľudu za chlieb, spravodlivosť a slobodu.

Je pondelok 3. septembra 1526. V Banskej Bystrici je trh, ale ľudí na vždy zaplnenom rínku je neveľa. Zato na šibeničnom vršku neďaleko mesta tiesnia sa celé zástupy. Sú tu bohatí kupci, remeselníci, mestská bedač, poddaní z osád Podlavice, Riečka a Kostiviarska, baníci zo Španej Doliny, Starých Hôr a z blízkych medených baní.

Okolo mestského richtára

Jána Gremmela netrpezlivo prestupuje kráľovský vyslanec Mikuláš Thuróczy. Nervózny je zvolenský kastelán Matej Hájny i zástupcovia slávnych banických miest Kremnice, Štiavnice, Pukanca, Belej a Ľubietovej. Najradšej by už boli za prestretými stolmi na radnici, no kat Vavrinec sa dnes akosi neponáhla. Sám je akýsi nesvoj, akoby pochyboval o vine tých, ktorých má dnes zbaviť života. O chvíľu však s poslednými úpravami popravy končí a slova sa ujíma mestský notár. Nehovorí nahlas, ale v tichu, ktoré tu panuje, zreteľne počuť každé jeho slovo. V mene boha a kráľovnej Márie ešte raz číta rozsudok nad tými, ktorí poburovaním, vzbúrou a osobným príkladom prestúpili boží a svetský zákon, pretože chceli „zlomiť moc pánov“.

Ondrej Kolár notára nepočúva. V dave baníkov pokúša sa objaviť ženu s dcérou Katarínou, no zrak má príliš oslabený od mučenia, aby dovidel do zadných radov. Zdvihne

preto oči k hrejivému slnku a v jeho žiari vidí zrazu horiace mesto, bľiace domy nenávidených bystrických mešťanov, ktorí jemu a jeho druhom odmietali vyplatiť mzdu za nakopanú meď. Znovu je na bani, vidí Gašpara z Ľubietovej, múdreho a rozvážneho Valenta Langa, uhliara Köhlera, mladého Víta Hammerschmidta, mlčanlivého Egyda Kolba, Trnovského a iných, ako pri matnom svetle smolných lúčov prisahajú pomstu radným pánom, čoraz väčšmi bohatnúcim z ich mozoľov. Znovu prežíva nadšenie z dobytia mesta i úzkosť z porážky. Uteká s ostatnými do hlbokéj Harmaneckej doliny, bojuje s mestskými drábmi pri Kostiviarskej.

Notár dočítal. Richtár Gremmel dvíha ruku a Ondrejovi Kolárovi zrazu preblesne myslou myšlienka, akým životom budú žiť ľudia v tomto meste o sto, dvesto, päťsto rokov. Spomenie si raz niekto, že kedysi dávno žil on, baník Ondrej Kolár?

JOZEF JAKUBOVEC

Hladoš

*Len sa, hladoš, nepreceň,
netrúfaj si na peceň.*

*Zješ len krajec
a päť vajec.*

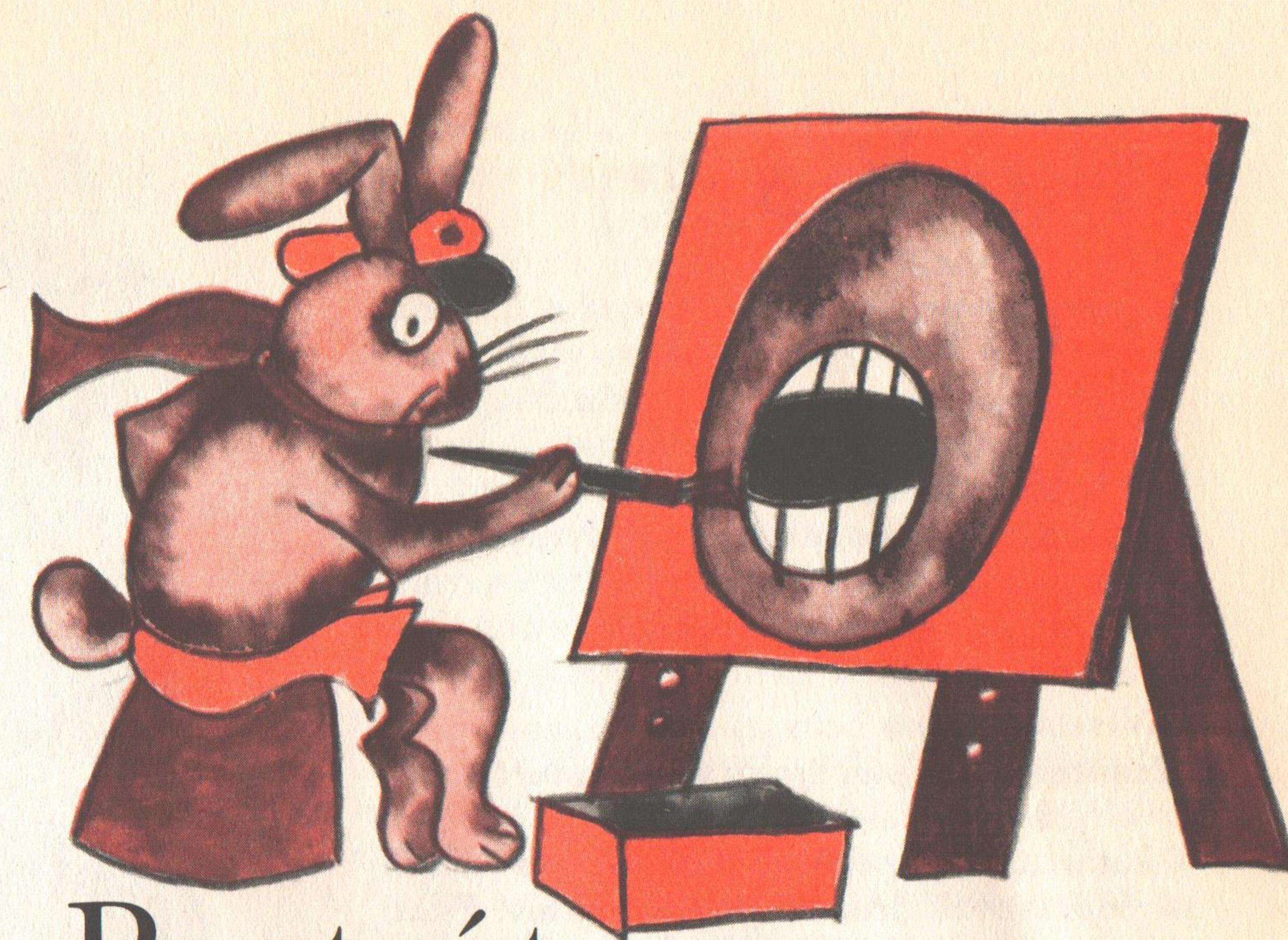
*Päť vajec a trochu soli,
aj z toho ta brucho bolí!*

Veverička

*Videli ste veveričku,
ako z vetvy na vetvičku
hopká?*

*Zbiera šušky zavčas rána,
čoskoro je nazbieraná
kôpka.*

*Potom rýchlo ako vtáčik
dá si šušku pred ňufáčik,
zobká.*

Portrét

SERGEJ MICHALKOV

Namaľoval Zajac-maliar portrét Tigra. Veľmi vydarený portrét, Tigrovi sa zapáčil.

„Ako živý! Lepší ako fotografia!“

Uvidel Zajacov výtvor Somár a objednal si portrét.

Pustil sa Zajac do maľovania. O týždeň bol s prácou hotový. Pozrel Somár na svoj portrét a nahneval sa:

„Zle si to namaľoval, Zajko! Veľmi zle! Aj oči sú inakšie! Ten portrét sa mi nepáči. Namaľuj ma ako Tigra!“

„Dobre!“ povedal Zajko, „stane sa.“

Dal sa Zajac do roboty. Namaľoval Somára s otvorenou papulou, z ktorej trčia strašné tesáky. Namiesto somárskych kopýt namaľoval pazúry. Aj výrazné oči — ako má Tiger.

„To už je celkom iné! Teraz sa mi páči!“ povedal Somár. „Takto si to mal hneď urobiť!“

Vzal si Somár portrét, vložil do

zlatého rámu a potom každému ukazoval.

A komukoľvek ho ukáže, každému sa páči:

„To je portrét! Ale i Zajac je umelec... Talent!“

Stretol sa Somár s Medveďom. Ukázal mu svoj obraz.

„Podobám sa?“

„Na koho?“ spýtal sa Medveď.

„Na seba!“ odvetil Somár. „Veď to som ja! Nepoznal si ma?“

„Ktože ťa to tak znetvoril?“ pokrútil hlavou Medveď.

„Ničomu nerozumieš! Každý vraví, že sa veľmi podobám,“ rozhorčil sa Somár a... kopol Medveďa.

Rozzúrnil sa Medveď. Vytrhol Somárovi portrét a bác ho po hlave. Pretrhol Somár hlavou plátno a hľadá zo zlatého rámu.

„Teraz si si podobný!“ zamrmľal Medveď.

PRELOŽIL JURAJ BLIČHA

Ako Blažej premohol diviaka

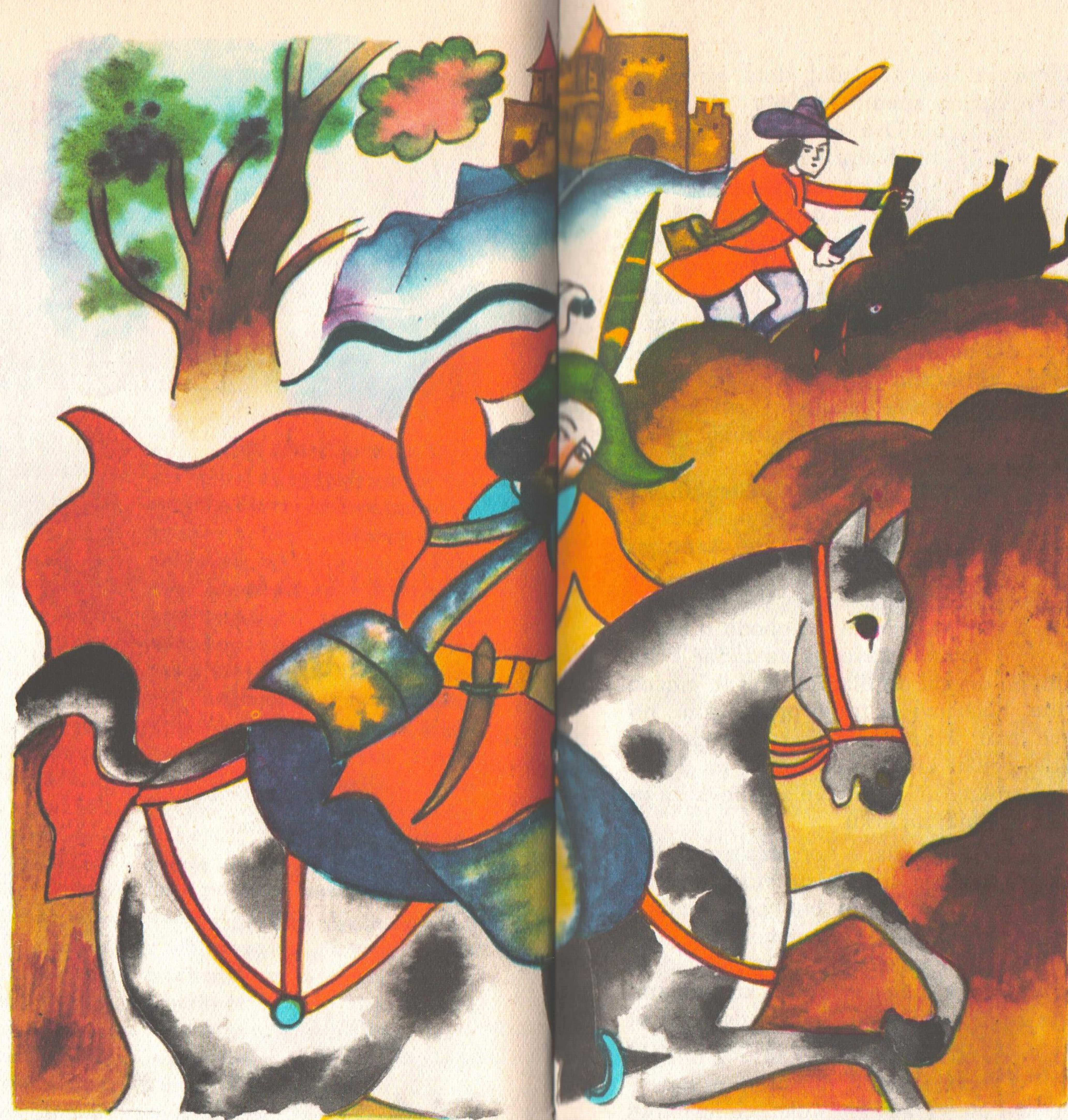
RUDO MORIC

Veselo a rušno bolo na Blatnickom hrade. Magister Donč, pán hradu a župan turčiansky i zvolenský, pozval si hostí na veľkú poľovačku. V komnatách sa zabávali páni, na nádvoriach sa pripravovali družiny honcov na lov. Psiari čakali so svorkami chrtov a kopovov, sluhovia pripravovali vozy s dobrou poživňou, aby panstvo nebolo hladné a smädné. A hlboké hory blatnickej doliny tajomne šumeli a čakali na chvíľu, kedy sa to začne.

A začalo sa to so svitom nového dňa.

Sám pán Donč velil poľovačke, on podelil stanoviská, kto kade pôjde, odkiaľ honci majú vyháňať zverinu. Na poľovačku nešli len veľkomožní páni, lež aj veľkomožné panie, aby videli svojich vznešených rytierov, ako sa popasujú s jeleňmi a srncami, ako skolia diviaky a možno aj medvede. Pri každom z pánov, čo sa niesli na koňoch, šiel zbrojnoš s kopijami a strelami do kuší.

Napokon celá spoločnosť prišla na miesto, kde zanechala vozy a kde sa bolo treba rozostúpiť po svahoch neširokej doliny, po oboch stranách cesty, čo sa hadila vedľa bystrého potoka. Hradný pán rozostavil svo-

BLATNICKÝ HRAD

Význam tohto turčianskeho hradu v sústave slovenských hradov bol nevelký, pretože ho postavili bokom od obchodných ciest.

Aj rozsahom patril skôr k malým než väčším hradom, takže nemal ani cenu vojenskú. K jeho prvým majiteľom patril rytier Donč, župan zvolenský a turčiansky, Pankrác z Liptovského Mikuláša

a Vlastislav z Necpál. Neskôr ustavične prechádzal z vlastníctva do vlastníctva jednotlivých šľachtických rodín. Najdlhšie ho vlastnili Révayovci, ktorým ho roku 1540 daroval cisár Ferdi-

nand I. Koncom 16. a začiatkom 17. storočia bol hrad značne rozšírený, neskôršie vojny medzi cisárskymi a povstaleckými vojskami spôsobili mu však veľké škody. Po potlačení Thökölyho

povstania cisár chcel dať Blatnický hrad dokonca zbúrať. Stále menej obývaný hrad pustol však i sám od seba a podľa historických dokladov bol čiastočne v ruínach už roku 1742. J. D.

jich hostí, tým najvzácnejším a najvznešenejším pridelil úseky, kde zver najčastejšie chodíva, sám si nechal strmú prť, kde sotva dačo prejde. Šla s ním aj spanilá Katarína, jeho manželka, a kopijník Blažej, chlap mocný ako tur a chlpatý ako medveď.

„Moja drahá,“ obrátil sa magister Donč k svojej Kataríne. „Dnes veľa nevidíte, pre seba som si nechal najhoršiu cestu, ako sa na hostiteľa patrí. Je to strmina a tadiaľ málokedy prejde zverina. Mali by ste ostať pri vozoch, neoplatí sa vám škriabať sa po tých skaliskách. Ešte sa kôň šmykne, a môže sa vám prihodiť niečo zlé.“

„Ale ja idem s vami, môj milý,“ odvetila Katarína, lebo to bola odvážna žena, nerada stála len tak bokom.

„No ako sa vám páči,“ prikývol magister Donč a v duchu bol hrdý na rozhodnutie svojej manželky.

Kopijník Blažej zatiaľ čakal. Keď sa panstvo dohodovorilo, vykročil aj on. V duchu bol namrzený, lebo tiež neveril, že touto prťou sa dačo preženie a len zbytočne sa bude štverať po strminách.

Hora sa naplnila hurtom honcov a štekotom kopovov. Zver splašene utekala, ale nebolo pre ňu východiska z kruhu poľovníkov a honcov. A tak kopije a strely lietali povettrím a triafali to hrdých paroháčov, alebo inú divú zverinu.

Magister Donč postupoval pomaly. Blažej mu šiel v päťach, pripravený podať zbraň, keby predsa len dačo prišlo do cesty. A krásna Katarína na grošovanom koni sa niesla o kúsok pozadu.

Idú, idú, prť sa driape do kopca, odrazu vyústi na širokú čistinu. Magister Donč zastal. Ak dačo, tak tu by mohlo prísť pod kopiju.

A naozaj! Nečakali dlho, keď z boku sa vyrútila divá sviňa s krdlom mládat. Donč sa vystrel v sedle a natiahol za seba ruku. Skolí starú a aj mladé postrieľa. Blažej mu podal kopiju. Blížila sa najvzrušujúcejšia chvíľa. Treba presne a mocne trafiť. Divá sviňa, keď je s mladými, je náramne odvážna. Ak kopija nezasiahne smrteľné miesto, môže byť zle. Ale ruka magistra Donča je vycvičená na mnohých poľovačkách. Teraz! Kopija vyletela a zapichla sa rovno pod lopatku čierneho zvera. Sviňa sa vzopala a potom klesla na zem a začala hrabať nohami. Vtom sa spoza stromov vyrúti obrovský kanec, a letel ako divý rovno na poľovníka.

Blažej náhlivo podal pánovi kopiju, lež nebolo času pokojne namieriť, ani urobiť poriadny rozmach. A tak sa kopija len šuchla o diviaka a zazvonila o skalu. A rozzúrený zver už bol medzi nimi. Magister Donč stačil uskočiť, lež nestačila to isté spraviť krásna Katarína, lebo grošák sa preľakol náhleho

útoku, vzopäl sa, zošuchol dolu strminou a pani Katarína spadla zo sedla. A kanec s klami rovno na ňu. Dva—tri skoky, a rozpára spanilé telo, pani Katarína klesne mŕtva a skaly zafarbí krv do červena.

Magister Donč zamrel od strachu, lež nie tak kopijník Blažej. Ten veru nie. Odhodil ostatné kopije i tulec so šípami, lebo v takom blízkom boji mu boli zbytočné — a pustil sa do zvera holými rukami. Mal za pásom ešte ostrú dýku, lež ani tú nemal čas vytiahnuť. Postavil sa medzi zúriaceho kanca a bledú pani Katarínu a vlastnou hrudou i rukami ju zaclonil. Možno diviak v poslednej chvíli uhne, možno sa vyhne zrážke.

Zver sa však neuhol. Naopak, sklonil hlavu so zahnutými klami a vyrútil sa na Blažej. Kopijník zdrapil mocnými rukami kancovu hlavu a snažil sa mu ju vykrútiť dohora. Zver a kopijník sa stali jedným živým, metajúcim sa kľbkom. Kanec sa usiloval vyslobodiť si hlavu z oceľového objatia, staval sa na zadné behy a prednými drugal do Blažej. Boli to mocné kopnutia, Blažejovi sa tmilo pred očami, no v hlave mal jedinú myšlienku: Nedovoliť diviakovi použiť kly. A tak nedbal na údery ratic, len stískal fučiacu hlavu a usiloval sa ju vylomiť v štetinatom krku.

Pani Katarína zišla s koňom hodný kus poniže a zakrývala si v údese rukami zrak, magister Donč bledý aj by bol chcel pomôcť, lež nevedel ako. A tak čakal v nemom údive, čo sa stane, kto bude víťazom. Aj sa mu videlo, že by mal zoskočiť z koňa a vrhnúť sa ku kopijam, lež čože zmôže s kopijou, keď tie dve telá sa ustavične zviňajú a mihajú, ešte pichne Blažej namiesto kanca.

Blažejovi pot vyrazil na široké čelo, na krku mu navreli hrubé žily od nesmiernej námahy, ktorú vynakladal na odvrátenie kančích zbraní. Blažej dychčal, aj kanec fučal námahou. Obaja vydávali zo seba všetky sily. Nemôže už zápas dlho trvať, lebo toľko síl nieto ani v ľudskom ani vo zvieracom tele. V najbližšej chvíli musí jeden zvíťaziť. Kto to bude? Ak zvíťazí zver, bude beda možno rytierovi Dončovi, možno jeho krásnej Kataríne. „Bež,

Katarína, bež preč!“ volá magister Donč na svoju ženu, lebo neverí, že by zvíťazil kopijník Blažej.

A zatiaľ Blažej zápasí s diviakom, usiluje sa mu vylomiť krk. A kanec sa mece a naráža na chlapa, len ho zhodiť na zem. Ak ho zhodí pod seba, je s Blažejom koniec. A pod Blažejovými krpami uchodia kamienky, nohy sa ustavične šmýkajú a nemajú sa do čoho zaprieť.

Teraz sa na chvíľu kanec poddal, akoby si chcel oddýchnuť pred rozhodným útokom. Blažej vystriel túto chvíľu, jednou rukou pridržel kančiu hlavu čo najďalej od seba, druhou chmatol dýku a vytrhol ju spoza opaska. Zablysla sa lesklá čepeľ v slnečnom svite a v nasledujúcom okamihu sa zaborila pod husté štetiny do pažeráka.

Dobre mieril kopijník Blažej, ešte lepšie ako dobre. Čepeľ preťala hrubú kožu, a pod kožou vnikala ďalej, až narazila na stavec a aj ten preťala. A to bol koniec. Sila divého kanca slabla, objatie sa uvoľňovalo, napokon zver padol na zem.

Stihol Blažej vytiahnuť dýku, utrieť krvavú čepeľ o trávu, a potom aj on padol dolu tvárou na zem. Bol vysilený a celý krvavý.

Teraz sa opovážil zoskočiť z koňa aj pán

Blatnického hradu. Podišiel k Blažejovi a vraví: „Ďakujem ti, Blažej!“ Na Blažejovej tvári sa ukázal slabý úsmev. A už tu bola aj pani Katarína. „Treba mu vymyť rany, obviazať!“ vraví manželovi. A už trhá svoj jemný kabátik a pásy podáva mužovi. Ten z čutory leje na kus jemnej látky tuhý mok a začne umývať krvavé rany. Aj Blažejovi do úst nakvapká trochu nápoja, a pre suché hrdlo sú tie kvapky ako balzam. Vzkriesili Blažej, najprv len hlavu zdvihol, potom sa posadil. A keď uvidel neďaleko telo divého zvera, všetko si uvedomil a bolo mu dobre. Pán mu podal čturu, a Blažej pil a pil, až bol na dne. A potom mu bolo ešte lepšie. Len rany strašne pálili a cítil sa veľmi slabý.

A potom prišli honci a veľmi sa čudovali, lebo takého veľkého diviaka ešte nevideli. A ešte väčšmi sa čudovali, keď sa dozvedeli, ako sa to všetko zbehlo.

Nakrmili Blažej a poslali ho na jednom z vozov na Blatnický hrad. Rytier Donč poslal hradnému felčiarovi odkaz, aby sa postaral o Blažej a aby ho čo najskôr dal do poriadku.

Na najbližšej hradnej hostine sedel Blažej za vrchostolom hneď vedľa pani Kataríny. Sedel tam, akoby tu odjakživa sedával, aj si zajedol do vôle, aj si popíjal podľa chuti, a nebolo toho málo, lebo aj vôľu mal silnú aj chuť náramnú. A keď panstvo bolo uprostred najlepšej zábavy, vstal magister Donč a takto vraví: „Počujte, milí hostia! Za to, že Blažej zachránil život mojej pani Kataríny a holými rukami premohol najväčšieho diviaka blatnických hôr, povyšujem ho do zemianskeho stavu a do erbu mu dávam diviaka.“ Panstvo zatlieskalo a zdvihlo poháre, lež pán Blatnice urobil znak rukou, že ešte neskončil. „Odteraz nech sa volá zeman Blažej Mocný a do daru mu dávam polia a lúky okolo rieky Turca. Tam nech ako slobodný pán si postaví svoj príbytok a okolo neho založí osadu!“

Keď sa kopijník Blažej celkom vylízal z rán, pobral sa poobzerať si polia a lúky, čo dostal do daru. Páčilo sa mu neďaleko riečky, nuž usadil sa tam, založil si rodinu i osadu, ktorú pomenoval Diviaky.

Horár

RUDOLF DOBIÁŠ

Pán horár je samotár.
Rád sám chodí za chotár.

Potom v lese striehne,
či sa dačo nehne.

Ak sa pohne tráva,
zašepká si: „Sláva!“

Každé steblo trávy obchytá,
či nešlahlo srnčie kopýtka.

Slohová práca

I. PIVOVAROVÁ

Dostali sme za úlohu napísať na hodine slohovú prácu na tému: „Pomáham mame“.

Vzala som pero a začala som písať: „Vždy pomáham mame. Zametám a umývam riad. Niekedy periem vreckovky.“

Nevedela som viac napísať. Pozrela som na Marinu. Rýchlo zaplnila riadky v zošite.

Vtedy som si spomenula, že raz som si oprala pančuchy, a napísala som: „Periem ešte i pančuchy a ponožky.“

Viac som už naozaj nevedela napísať. No nemohla som odovzdať takú krátku prácu, a tak som pripísala: „Periem aj tričká, košele a trenírky.“

Poobzerala som sa dookola. Všetci písali a písali. Zaujímavé. O čom asi píšu? Hádám len nepomáhajú mame od rána do večera?

Hodina sa ešte nekončila. Musela som pokračovať: „Periem šaty svoje i mamine, obrúsky a prikrývky.“ Hodina nie a nie sa skončiť. Tak som napísala: „Rada periem záclony a obrusy.“

Konečne sa ozval zvonec.

Dostala som jednotku. Učiteľka čítala moju prácu nahlas. Povedala, že sa jej páči najväčšmi zo všetkých a že ju prečíta i na rodičovskom združení.

Veľmi som prosila mamu, aby na rodičovské združenie nešla. Povedala som, že ma bolí hrdlo. No mama prikázala otcovi, aby mi dal horúce mlieko s medom, a šla do školy.

Ráno po raňajkách sa rozprúdil takýto rozhovor:

„Vieš o tom Semion, že naša dcéra píše výborné slohové práce?“

„Ja sa tomu vôbec nečudujem.“

„Myslím to vážne. Naozaj! Viera Tevstignejevna ju chváli. Veľmi ju potešilo, že naša dcéra rada perie záclony a obrusy.“

„Čooo?“

„Pravda, Semion, to je fantastické.“

Potom sa obrátila mama ku mne.

„Prečo si mi to nikdy predtým nepovedala?“

„No hanbila som sa,“ odvetila som. „Myslela som, že mi to nedovolíš.“

„Ale kdeže! Len sa nehanbi! Dnes vyper záclony, aj tak sú už špinavé.“

Vyvalila som oči. Záclony boli také obrovské, že som sa mohla nimi desaťkrát obmotať. Ale ustúpiť som už nemohla.

Mydlila som záclony po kúskoch. Kým som namydčila jednu časť, na druhej už mydla nebolo. Celkom ma to vyčerpalo.

Potom som záclony po kúsku plákala vo vani. Keď som vyžmýkala jednu časť, voda z druhej časti mi tú vyžmýkanú opäť zaliala.

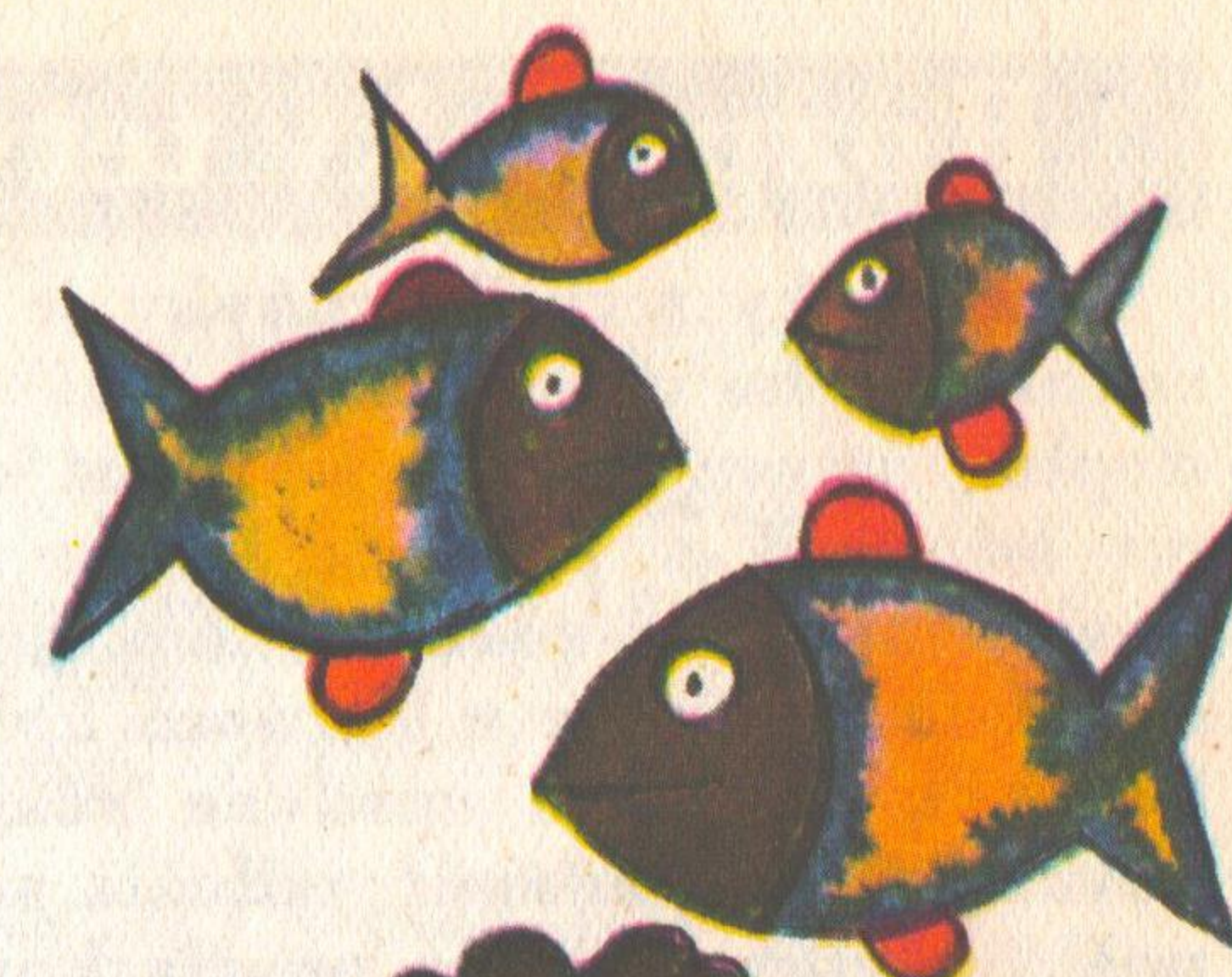
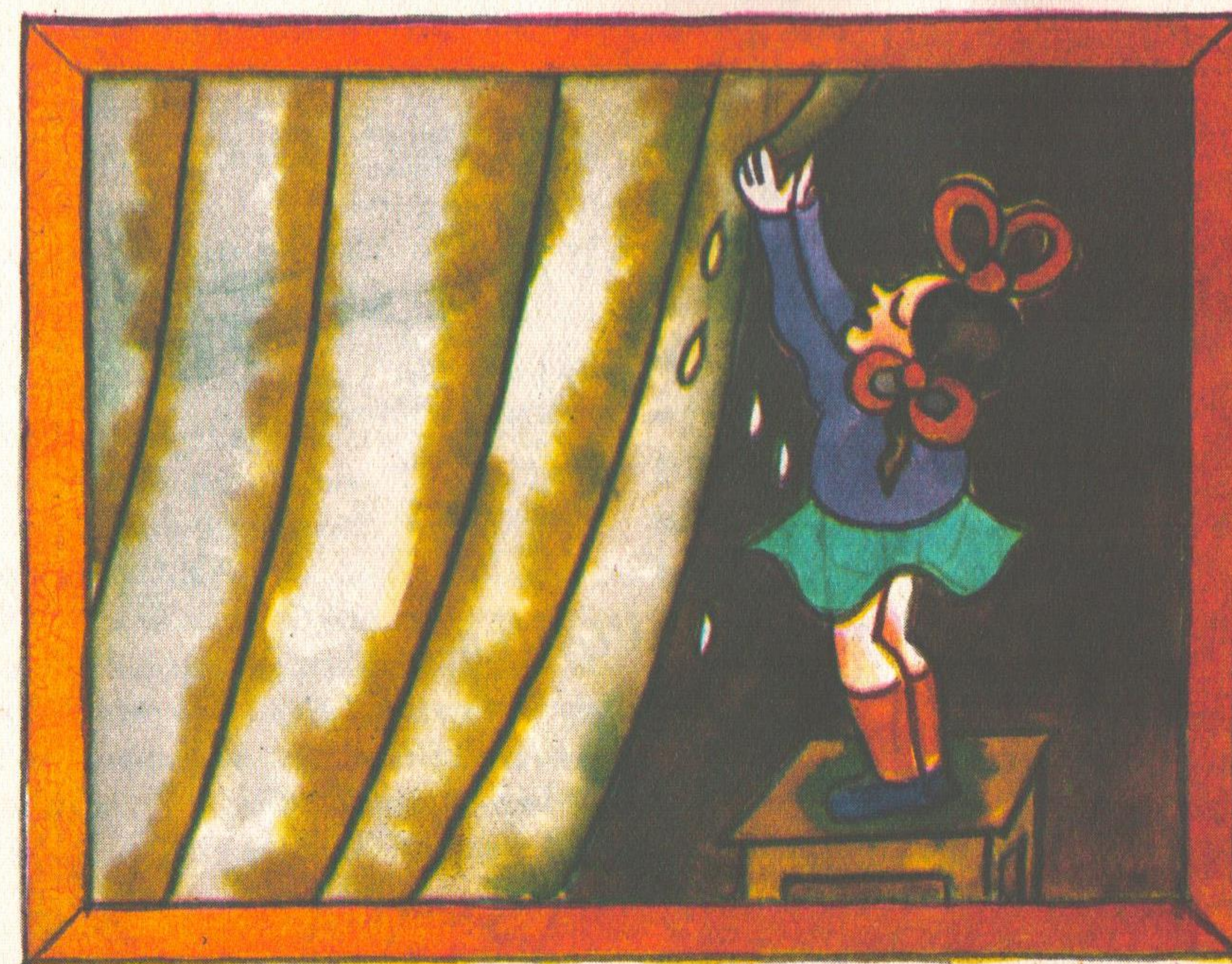
Nakoniec som vyliezla na stoličku a vešala som záclonu na šnúru. To bolo najhoršie. Kým som natahovala na šnúru jeden koniec záclony, druhý mi skĺzol na dlážku. Nakoniec spadla celá záclona a ja na ňu. Bola som skrz-naskrz mokrá, len ma vyžmýkať. Záclonu som opäť hodila do vane, ale dlážka sa už blyštala ako nová.

Celý deň sa zo záclon liala voda. Podložila som všetky hrnce, panvice, čo sme mali. Potom som postavila pod záclony čajník, tri fľaše a všetky šálky s tanierikmi. No voda i tak zaliala celú kuchyňu.

Je to čudné, ale mama bola spokojná.

„Pekne si vyprala záclony,“ vravela, keď sa brodila po kuchyni v galošiach. „Nevedela som, že si taká šikovná. Zajtra vyperieš obrus...“

PRELOŽILA KVETA SLOBODNÍKOVÁ

Výmyselný vnuk

JÁN TURAN

Bol jeden výmyselný vnuk,
čo chcel byť mocný ako buk,
no vždy mal chuť len
na nanuk.

I vraví babka: „Milý vnuk,
ak chceš byť mocný ani buk,
treba ti jesť aj rybí tuk!“

Vnuk jedným očkom, druhým
kuk
a šuch cez okno rybí tuk
dedkovi rovno na klobúk.

A čo ten výmyselný vnuk
od babky dostal za podfuk?
No predsa — nový rybí tuk
a dedko stovku na klobúk.

Rozprávky tety Premávky

Rozprávky tety Premávky je spoločná súťaž Detského rozhlasového vláčika a redakcie Slniečka. Vašou úlohou je doplniť štvorveršie, vystrihnúť kupón zo Slniečka a správnu odpoveď s priloženým kupónom poslať na adresu Československý rozhlas, Bratislava, Zochova 3. Desiatich účastníkov súťaže v každom kole odmeníme peknou knihou. Tí, čo budú správne rozmýšľať, dostanú opečiatkovaný kupón naspäť, odložia si ho a po skončení súťaže pošlú všetky získané opečiatkované kupóny do rozhlasu a tak sa zaradia do konečného zlosovania o hodnotné vecné výhry.

Rozprávka o sklenom autíčku

V jednej továrni na autá vyrobili sklené autíčko. Možno sa voľakto pomýlil a dal do stroja nesprávny materiál, možno bol prvý apríl a voľakto chcel zažartovať — dosť na tom, že zo stroja vyšlo autíčko sklené. Pochopiteľne, že ho nikto nechcel kúpiť.

Sklené autíčko stálo smutne v predajni a čakalo, či si ho niekto predsa len nekúpi. Aj ho zlacnili — aj tak ho nikto nechcel. Čo malo sklené autíčko robiť? Jedného dňa jednoducho z predajne ušlo.

Čo vám mám rozprávať — bolo to najporiadnejšie autíčko na našich cestách! Hoci nemalo šoféra, jazdilo oveľa lepšie ako autá, ktoré mali šoférov. Stále si totiž hovorilo: „Som bez šoféra, som bez šoféra, nesmiem urobiť nijakú chybu!“ A ani neurobilo.

Lenže — čo sa raz nestalo. Jedného dňa sklené autíčko predbiehalo veľký TIR, zaparkovaný na kraji cesty. Ešte skôr, ako začalo predbiehať, pozrelo sa — ako to robia správni šoféri — či neuvidí dajaké nohy, ktoré by spoza TIRu chceli vybehnúť. Neuvidelo. Ako by aj mohlo, keď nohy, ktoré spoza TIRu vybehli, sa mihli tak rýchlo, že sa nedali očami vôbec sledovať. Ozvalo sa miliónkrát „brink“ a z autíčka ostala hĺba sklených črepín. Uprostred hĺby stál Martin. Nestalo sa mu celkom nič. Vlastne — stalo sa mu: domovník, ktorý vybehol z najbližšieho domu, chytil Martina za ucho a držal ho zaň dovtedy, kým Martin hĺbu sklených črepín neodpratál.

**Spoza stojaceho voza
mám vybehnúť ako koza,
a či vystrčenou hlavou
pozrieť najprv v . . . o — v . . . o?**

OLGA FELDEKOVÁ

Slniečko ďakuje za príspevky L. Guldanovej z Bratislavy, A. Sarvašovej z Prešova, T. Gavaldovi z Banskej Bystrice, M. Očenášovej z Vrútok, T. Bubanovej z Humenného, J. Palkovičovej z Kežmarku, D. Seleckej z Trnavy a tým slnečníčiam a slnečníkom, ktorí si naň spomenuli a poslali mu pozdrav z prázdnin.

Všetkým svojim čitateľom želá radostný nástup do nového školského roku, veľa vytrvalosti a veľa dobrých známok.

Slniečko

Monika

Mám malú bábiku,
bábiku Moniku.

Či je večer a či ráno,
učí sa hrať na piano.

Až keď ide spať
prestane vyhrávať!

Anita Leitnerová, 5. tr.,
Smolnícka Huta

Na cestu

Nech lúče slniečka
ďaleko zaletia,
nech stránky Slniečka
každého potešia.

Pionieri III. C
Gelnica

Včelička

Lieta, lieta, včelička,
usilovná, maličká.
Z kvetu na kvet poletuje,
sladkú šťavu vyťahuje.

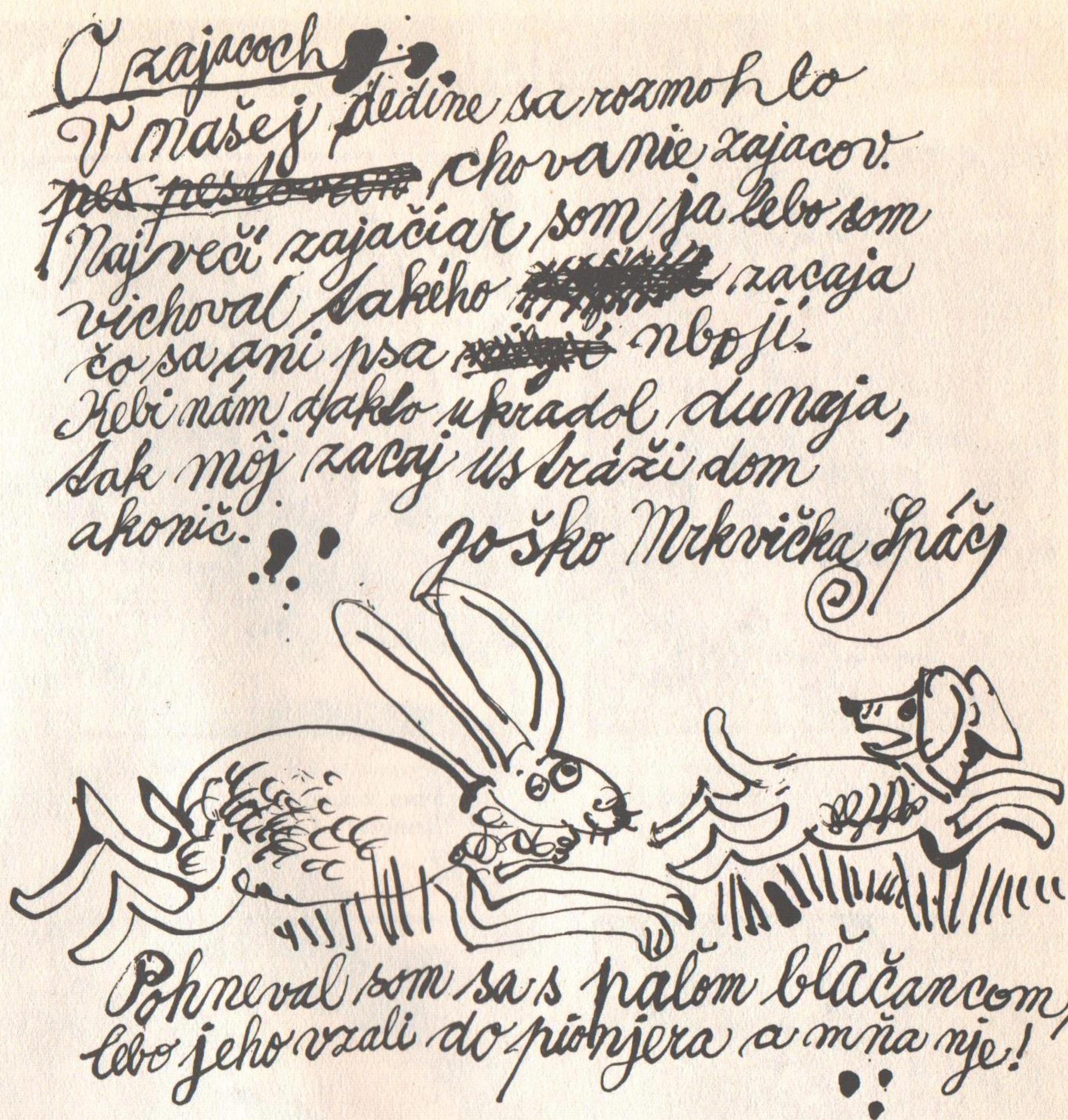
Daniela Hamliková,
5. tr., Hnúšťa

Knížka, ktorá Ťa poteší

Keď horia ryžové polia, niet času na rozprávky. Myslel si na to, kto uspáva deti s mandľovými očami, keď útle mamy plačú nad tými, čo sa nevrátia? Čo poteší deti vo Vietname? Málo je toho, čo im vo vojne zostalo na hranie, ale to, čo ostalo, je rovnako krásne a rovnako nesmrteľné ako táto krajina: ohnivočervené kalichy ibišového kvetu a jašteričky. Pre potechu ľuďom, ktorí tak milujú kvety, že ich mená dávajú deťom, a pre šťastie, ktoré vraj jašteričky nosia za bambusové stienky domov. Vo Vietname niet času na rozprávky, ale Ty by si iste rád spoznal starú múdrosť tohto hrdinského ľudu, jeho báje o byvolovi, neodlučiteľnom pomocníkovi človeka, o koláčoch neba a zeme, o dobrej a krásnej princeznej Inu Chan, o guľôčke betelu, ktorá je začiatkom všetkých priateľských rozhovorov. Nájdeš ich v knižke Z kalicha ibišového kvetu, ktorú Mladé letá vydávajú v Medzinárodnom roku knihy.

Druhá knižka Ťa zavedie do slnečnej Dalmácie a zoznami Ťa s kamarátmi Ivicou a Peťkom. Vybrala som Ťa ju preto, že to nie je kamarátstvo obyčajné. Peťko je totiž — somárik. Ivica ho nájde ako opustené osliatko, ale opatera sa vyplatí. Niet kamaráta nad Peťka! A to čoskoro tvrdí nielen Ivica, ale všetci chlapani z dediny. Peťko chodí ku škole, zvedavý je, čo je v knižkách, a vyčíta ich tak ako nik. Nečudo, že je z neho múdry somár, ktorému sa podarí zabiť líšku a zachrániť Ivicu. Peťkova sláva sa rozletí do sveta a tí, čo by radi na nej zarobili, chcú Peťka kúpiť. Ale nad slávu a nad peniaze je čosi vzácnejšie. Ak ešte nevieš čo, prečítaj si knižku Edity Csukovej Somárik, kam ideš?

Tvoja kamarátka
Magda

Vietnam

je krajina nádherných, stačných ľudí, ktorí — i keď ďaleko — sú nám blízki. Blízky je nám ich boj za spravodlivú vec i múdrosť vekov, ukrytá v čarovných rozprávkach. Kniha Z kalicha ibišového kvetu je jedným z mostov, ktorý chce preklenúť vzdialenosť.

Vykročte po tomto moste aj vy! Začítajte sa do knihy, po-

tom vezmite do ruky štetec, pero alebo pastelku a maľujte, kreslite. To, čo sa vám v knihe najviac páčilo. A najkrajší obrázok pošlite do našej redakcie.

Vaše práce čakáme do 1. decembra a už teraz sa tešíme na peknú výstavu, ktorú z nich usporiada vydavateľstvo Mladé letá.

Redakcia

1.
súťažná
otázka:

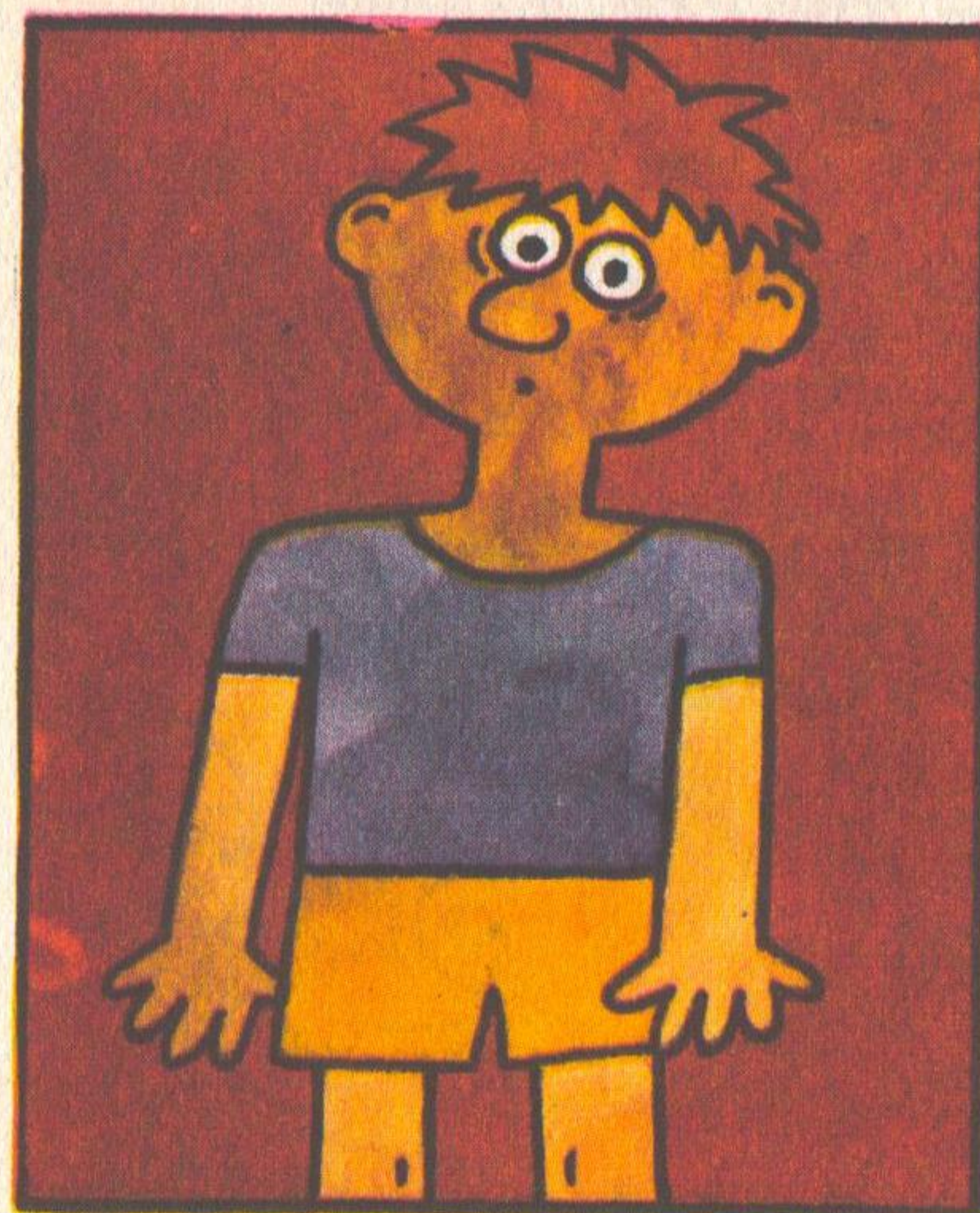
KUPÓN

SLNIEČKO

KRISTA BENDOVÁ
JÁN MEISNER

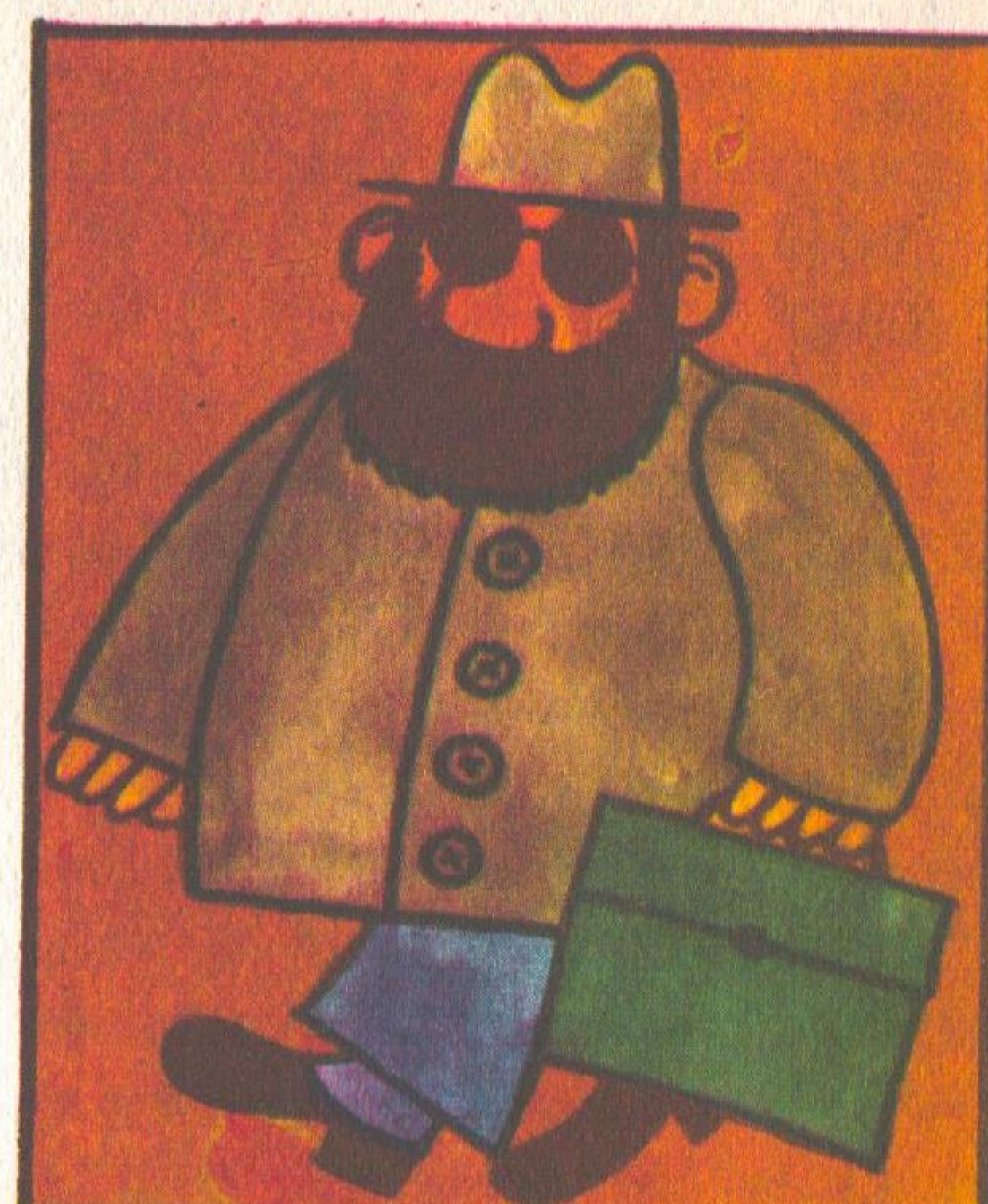
JOJO BOJO a strašidlá strašné až strach, ACH!!!

Jojo Bojo je známy tým, že má veľké oči. Aj strach má veľké oči, ale nemá Jojo. Jojo má veľké oči aj strach.

Nad ráno sa mu snívalo, že do izby vbehol pes. Zobudil sa Jojo, zvýskol: „Pomoc! Besnota!“ Celá rodina ho ťahá spod postele.

Po ulici kráča pán s aktovkou, bradou a čiernymi okuliarmi. Jojo sa roztrasie: „Bandita! V aktovke má revolver ... a de- lo...pomoc!“

Park je najhorší. V každom strome býva strašidlo. Z brezy sa škerí striga, topole sú plné dračích hláv. „Tatááá...ratááá!“

Darmo ho tišia, že oblak na nebi je len z pary. „Niééé,“ kričí Jojo. „Ten parný krokodíl ma zožeríééé...“

Večer, keď svieti spln, vystrie Jojo nad posteľou dáždnik. Lebo čo ak sa mesiac pomýli a spadne? Jojo má naozaj veľké oči aj strach.

Slniečko

MESAČNÍK PRE DETI

vydávajú Mladé letá, slovenské vydavateľstvo kníh pre mládež. Adresa redakcie: Bratislava, Klincová ul. 35/a, tel. 681-58. Šéfredaktor Ján Turan, výtvarno-technický redaktor Ondrej Máriássy. Tlačia Polygrafické závody, n. p., Bratislava-Krasňany. Rozširuje PNS. Informácie o predplatnom podáva a objednávky prijíma každá pošta i doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS — Ústredná expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/VII. Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta. Cena výtlačku 3 Kčs, ročné predplatné 30 Kčs. Neobjednané rukopisy redakcia nevracia.

KUPON